

Informe de seguiment de les Instruccions tècniques per a l'aplicació de criteris ambientals en contractes

2021

BARCELONA
AJUNTAMENT
+ SOSTENIBLE

Índex

Introducció	3
Metodologia	5
Seguiment de les Instruccions tècniques 2021	6
<i>Electricitat</i>	6
<i>Elements de comunicació</i>	8
<i>Equips informàtics</i>	10
<i>Esdeveniments</i>	12
<i>Exposicions</i>	13
<i>Gestió d'equipaments</i>	14
<i>Fusta</i>	15
<i>Mobiliari</i>	17
<i>Paper</i>	19
<i>Productes tèxtils</i>	20
<i>Projectes d'obres</i>	22
<i>Serveis d'alimentació</i>	24
<i>Serveis de neteja i recollida de residus d'edificis</i>	27
<i>Vehicles</i>	29
<i>Altres plecs ambientalitzats</i>	31
<i>Anàlisi de licitacions 2021</i>	33
Conclusions, reptes i objectius	35
Annex I. Elements de comunicació	39
Annex II. Fusta	42
Annex III. Paper	46
Annex IV. Obres	50
Annex V. Vehicles	58

Introducció

Antecedents

L'Ajuntament de Barcelona, en el marc del [Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022](#), treballa fermament per introduir criteris de sostenibilitat en l'activitat i la gestió del consistori. En aquest sentit, ha desenvolupat el [Programa Ajuntament + Sostenible](#).

Les instruccions tècniques per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat, que van ser aprovades pel [Decret d'Alcaldia 1244/15](#), publicat a la Gasetta municipal del 10 de maig de 2015, es desenvolupen per donar resposta i compliment a la Mesura de govern de contractació pública i responsable amb criteris socials i ambientals.

El 24 d'abril de 2017 es va signar el [Decret d'Alcaldia sobre contractació pública responsable amb criteris socials i ambientals](#) que recull les instruccions de contractació, d'aplicació general per a tots els òrgans de contractació municipal.

D'acord amb el Decret i seguint les línies i prioritats marcades per la Comissió Europea, l'Ajuntament de Barcelona ha establert en les instruccions tècniques per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat, els criteris ambientals específics que cal aplicar en la compra i contractació dels grups de productes i serveis definits com a prioritaris:

A les 12 instruccions aprovades inicialment, el 2017 es va afegir la Instrucció relativa a Exposicions i el 2021 la relativa a gestió d'equipaments municipals. A més, el 2018 es va aprovar la modificació de la instrucció relativa als vehicles i el 2020 la relativa a Projectes d'obres. Amb aquests nous documents, les instruccions es configuren com un element dinàmic, adaptat a les necessitats de contractació, a uns requisits ambientals cada cop més exigents i a l'evolució constant del mercat.

- [Electricitat](#)
- [Elements de comunicació](#)
- [Equips informàtics](#)
- [Esdeveniments](#)
- [Exposicions](#)
- [Gestió d'equipaments](#)
- [Fusta](#)
- [Mobiliari d'oficina](#)
- [Paper](#)
- [Productes tèxtils](#)
- [Projectes d'obres](#)
- [Serveis d'alimentació](#)
- [Serveis de neteja i recollida selectiva de residus d'edificis](#)
- [Vehicles](#)

Aquestes 14 instruccions tècniques, d'acord amb el Decret d'Alcaldia S1/D/2017-1271 de contractació pública sostenible, s'apliquen als contractes de totes les unitats de l'Ajuntament i les entitats i empreses que constitueixen el [grup municipal](#).

Adicionalment, el Decret preveu l'elaboració d'un Pla anual de contractació pública sostenible a partir de l'any 2018 i l'elaboració d'una memòria de compliment d'objectius anuals, que són elaborats per la Direcció de Coordinació de la Contractació amb la col·laboració de diferents àrees i departaments de l'Ajuntament.

La contractació l'any 2021

La contractació de l'any 2021 segueix en part la situació d'excepcionalitat que ha comportat l'emergència sanitària i les possibles qüestions derivades que afecten i interfereixen en l'aplicació de les diferents Instruccions tècniques ambientals de contractació.

Tot i que a nivell de contractació s'ha recuperat la contractació pública regular que va quedar suspesa l'any 2020 per l'estat d'alarma per la gestió de crisi sanitària, durant l'any 2021 es va mantenir la limitació de les activitats presencials, tant pel que fa esdeveniments interns o amb la ciutadania, com la combinació entre treball presencial i no presencial del personal de l'Ajuntament.

L'any 2021 l'activitat del *Programa Ajuntament + Sostenible* va donar resposta a més de 40 consultes relacionades amb plecs de contractació i valoració d'ofertes.

Novetats de l'informe

Des del *Programa A+S* s'ha iniciat el procés de revisió de com s'estan aplicant les instruccions tècniques, amb l'objectiu d'estendre la seva aplicació a tots els contractes als quals hi són d'aplicació, segons l'àmbit d'aplicació i l'abast de cada instrucció i no únicament als contractes prioritaris que s'havien identificat fins el moment.

Per aquest motiu, per al present Informe de seguiment 2021, el mètode de recollida i anàlisi de dades s'ha modificat i s'ha incorporat un apartat metodològic per explicar els canvis respecte a l'informe de seguiment 2020.

En aquest sentit, la informació recollida en el present informe no permet una valoració directa del progrés en els diferents àmbits d'aplicació de les Instruccions tècniques i en l'ambientalització de la contractació (ja que s'ha ampliat l'abast), sinó que constitueix una eina per detectar en quins aspectes d'ambientalització de la contractació es pot aprofundir, un cop les contractacions prioritàries ja incorporen habitualment els criteris ambientals en els seus plecs.

Metodologia

El present informe de seguiment de les Instruccions tècniques per a l'aplicació de criteris ambientals en contractes recull, per a cadascuna de les catorze instruccions, els **indicadors de seguiment** i els **principals plecs ambientalitzats** que s'han publicat durant l'any 2021, així com un capítol final amb els principals **reptes** i **objectius** de futur i les **conclusions** de l'estudi.

Des de l'any 2017, any d'inici del seguiment de les instruccions per part del *Programa Ajuntament + Sostenible*, el seguiment s'ha dut a terme a través de qüestionaris dirigits als responsables de contractació dels diferents àmbits d'aplicació de les instruccions, l'anàlisi de les contractacions previstes en el Pla de contractació de l'Ajuntament de Barcelona, i les demandes d'ambientalització de plecs dirigides al *Programa Ajuntament + Sostenible* per part de gerències, districtes i altres òrgans municipals. Fins l'any 2020 l'abast d'aquest seguiment es limitava als grans contractes que es gestionen de forma centralitzada, com és el cas del servei de neteja i recollida selectiva de residus en edificis municipals, la compra de paper, l'electricitat, o el seguiment dels projectes d'obres, entre d'altres.

Enguany, amb l'objectiu d'avaluar el compliment de les instruccions a tot l'Ajuntament i les entitats que conformen el seu grup municipal i no únicament en els contractes ambientalment prioritaris, s'ha iniciat el procés de revisió i ampliació de l'abast del seguiment de cada instrucció. En aquest informe, a més, s'ha fet una anàlisi dels plecs de licitació publicats durant el 2021, per complementar la informació obtinguda dels departaments. En general per aquest informe s'han identificat nous contractes amb el propòsit de poder presentar dades quantitatives en el proper informe de seguiment. Aquesta identificació s'ha realitzat a través de la plataforma electrònica de contractació pública, el Pla de contractació i el servei de dades Open Data BCN de l'Ajuntament.

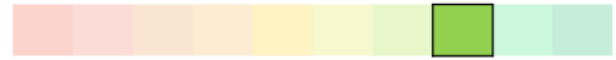
En el present informe s'inclou per primer cop el seguiment de 3 instruccions: la Instrucció tècnica per l'aplicació de criteris de sostenibilitat en el mobiliari, la Instrucció tècnica per l'aplicació de criteris de sostenibilitat en les exposicions i en la instrucció tècnica per l'aplicació de criteris de sostenibilitat en la gestió d'equipaments de titularitat municipal.

Pel que fa a l'abast, també s'ha revisat fins a quin punt s'hauria d'ampliar el seguiment de les Instruccions dut a terme fins ara, com pot ser el cas de la Instrucció de serveis d'alimentació o de vehicles (inclusió de contractes addicionals de serveis amb ús de vehicles).

Pel que fa als principals plecs ambientalitzats, no només corresponen a les demandes d'ambientalització rebudes al *Programa Ajuntament + Sostenible* durant l'any 2021 sinó que també s'han inclòs exemples de contractes que recullen adequadament l'aplicació de la instrucció, hi hagi hagut assessorament o no.

Seguiment de les Instruccions tècniques 2021

Electricitat

Indicador/s de seguiment

Electricitat renovable amb garantia d'origen 100% en els contractes gestionats per la Gerència de Recursos

Des de l'any 2018 el subministrament elèctric de l'Ajuntament i part dels seus ens dependents es duu a terme a través d'un [encàrrec de gestió](#) a TERSA, mitjançant el qual es garanteix que el 100% de l'electricitat contractada a l'Ajuntament de Barcelona sigui d'electricitat amb garantia d'origen d'energia renovable.

A part d'aquest subministrament, l'Ajuntament manté encara dos contractes d'energia elèctrica sense garantia d'origen, corresponents a enllumenat i semàfors¹. Aquests dos contractes van disminuint en volum conforme es van renovant les instal·lacions i es van passant a Barcelona Energia (en alguns casos no disposen de comptadors).

En el cas de BSM, el contracte d'energia elèctrica exigeix un mínim d'un 70% del consum amb garantia d'origen renovable o de cogeneració d'alta eficiència, acreditat a través de la CNMC. Aquest [contracte](#) va entrar en vigor el 8 de setembre de 2019, amb una durada inicial de dos anys i dues possibles pròrrogues d'un any.

El consum de les àrees i ens municipals de les quals s'han obtingut dades² ha estat de 175.447 MWh durant l'any 2021, el que suposa un increment del 10,3% respecte 2020 i del 4,8% respecte 2019. D'aquest consum, un 87,5% correspon a electricitat amb garantia d'origen (amb un estalvi d'emissions de 13.251 tCO_{2eq}, si calculem el mix elèctric català³) i un 12,5% correspon a electricitat sense garantia d'origen, equivalent a 5.666 tCO_{2eq}, calculades amb el factor d'emissió corresponent a una companyia comercialitzadora sense garantia d'origen⁴.

¹ Acord 19 de l'Àrea d'ecologia, urbanisme, infraestructures i mobilitat, d'autorització i disposició de despesa en concepte de 2021 consum llum tarifes (TUR) Enllumenat Públic, publicat a la Gasetta Municipal de 19/03/2021 i Acord 21 de l'Àrea d'ecologia, urbanisme, infraestructures i mobilitat, d'autorització i disposició de despesa en concepte de 2021 consum llum tarifes (TUR) mobilitat, publicat a la Gasetta Municipal de 26/03/2021

² Dades referents al contracte marc gestionat per la Gerència de Recursos de l'Ajuntament, més els consums de clavegueram, fonts i enllumenat. El consum dels semàfors s'ha estimat igual al de 2020, en disposar-se de dades únicament econòmiques.

³ Factor d'emissió del mix elèctric català de 2021: 86,29 gCO_{2eq}/kWh (Font: Agència de l'Energia de Barcelona)

⁴ Factor d'emissió d'una companyia comercialitzadora sense garantia d'origen de 2021: 259 g CO_{2eq}/kWh (Font: CNMC)

Plecs ambientalitzats

Òrgan contractant	Contracte/s	Criteris ambientals
Gerència de Recursos	Encàrrec de gestió a TERSA per al subministrament elèctric a l'Ajuntament de Barcelona i entitats municipals	<p>Requisits</p> <p>⇒ El 100% de l'energia elèctrica subministrada ha de tenir garantia d'origen d'energia renovable, i en la mesura del possible haurà de ser verda i de fonts properes.</p>
Gerència d'Àrea d'Agenda 2030, Transició Digital i Esports	Suport Oficina de Troballes	<p>Criteris de valoració</p> <p>⇒ Subministrament d'electricitat certificada amb garantia d'origen renovable o de cogeneració d'alta eficiència pel local del contractista (oficina i magatzem).</p>

Elements de comunicació

Indicador/s de seguiment

Els elements comunicatius en paper utilitzats per més àrees i gerències són els pòsters i cartells, produïts pel 100% de les àrees i gerències, seguits dels díptics i tríptics, produïts per un 88%. En cap cas s'han produït físicament opuscles i revistes, que en el seu cas han passat a format digital

La prescripció de paper reciclat “*sempre*” se situa per sobre del 70% per qualsevol dels elements comunicatius de paper

S'han editat 10.810 banderoles, de les quals el 73% en polipropilè monomaterial, més fàcilment reciclable

A partir de la informació obtinguda per part de 9 districtes i gerències⁵, en conjunt s'observa que principalment s'han produït pòsters i cartells, i en segon lloc díptics i tríptics. Pel que fa a l'ús de paper reciclat per produir aquests elements de comunicació, entre el 71 i el 75% i entre el 14 i el 25% dels casos l'ús de paper reciclat s'estableix sempre o gairebé sempre, respectivament.

Pel que fa als elements de comunicació a la via pública, els elements majoritaris són les banderoles estàndard (10.810 unitats), de les quals un 73% són banderoles monomaterial de polipropilè. Respecte als opus produïts, en cap cas s'ha utilitzat paper sense cap garantia de qualitat ambiental: el paper reciclat ha estat el més habitual i en segon terme, paper no reciclat amb més del 50% de fibres d'explotacions forestals sostenibles.

Aquest apartat compta amb un annex amb informació més detallada: Annex I. Elements de comunicació.

Plecs ambientalitzats

Òrgan contractant	Contracte	Criteris ambientals
Gerència d'Àrea d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica	Servei d'impressió, manipulació, embalatge, transport i lliurament de productes de difusió, materials promocionals i comunicatius de la capital mundial d'alimentació sostenible i política alimentària	<p>Requisits</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Ajustar el tiratge al nombre de còpies necessari. ⇒ El paper amb un mínim del 50% de fibres provinents d'explotacions forestals sostenibles o fibra recuperada. ⇒ La impremta haurà de disposar d'un sistema de gestió ambiental o un pla

⁵ Districtes de Sant Martí, Ciutat Vella, l'Eixample, Horta-Guinardó, Les Corts i Sants-Montjuïc, Gerència d'Ecologia Urbana, Direcció de Comunicació i l'Institut Municipal de Mercats de Barcelona.

Òrgan contractant	Contracte	Criteris ambientals
		<p>d'acció amb mesures ambientals.</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Ús de tintes d'olis vegetals o tòners que compleixin els requisits d'alguna ecoetiqueta de tipus I. ⇒ Ús de trames reduïdes o estocàstiques per reduir el consum de tinta.
<p>Institut de Cultura de Barcelona</p>	<p>Producció dels diferents elements de comunicació i publicitat de la campanya de comunicació de les Festes de la Mercè 2021</p>	<p>Requisits</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Paper reciclat o de gestió forestal sostenible. Quan no sigui adequat per motius tècnics, ús de paper no reciclat amb un mínim del 50% de fibres provinents d'explotacions forestals sostenibles o fibra recuperada. ⇒ Materials plàstics amb major percentatge de plàstic reciclat. ⇒ Banderoles i torretes reciclables de polipropilè monomaterial sense PVC. <p>Criteris de valoració</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Presentació d'un catàleg de materials indicant les característiques tècniques, incloses les ambientalment rellevants.

Equips informàtics

Indicador/s de seguiment

Durant l'any 2021 l'Institut Municipal d'Informàtica ha adquirit 1.774 equips portàtils amb garanties ambientals i d'eficiència energètica

L'Institut Municipal d'Informàtica ha adquirit 1.774 equips portàtils amb perifèrics per atendre les necessitats en els diferents llocs de treball de l'Ajuntament de Barcelona i els seus organismes adscrits. Tots els equips adquirits compleixen amb els requeriments de consum elèctric típic que estableix la darrera versió de l'*Energy Star* (la 8.0) i disposen de les certificacions ambientals *EPEAT*, *TCO* i *RoHS-compliant*.

D'altra banda, fent una cerca per paraula clau, s'han identificat 18 contractes d'adquisició d'equips informàtics per part de gerències, districtes i ens dependents publicats a la plataforma electrònica de contractació pública⁶. En total, en aquests 18 contractes s'han licitat 168 equips multifunció, 181 portàtils i 81 estacions de treball (conjunt format per un ordinador, una pantalla, un teclat i un ratolí).

D'aquests, en 7 de les licitacions per la compra de 71 equips multifunció, 76 portàtils i 72 estacions de treball s'han incorporat els següents requisits ambientals:

- Contractes d'adquisició de portàtils i estacions de treball:
 - requeriments energètics (segons s'estableix a la versió actual de l'*Energy Star*),
 - requeriments ambientals (limitació d'emissions de soroll i altres aspectes d'ecodisseny tal com s'estableix a l'estàndard d'ecoetiquetes tipus I com la *TCO Certified Displays*, entre d'altres)
 - requeriments de limitació de components tòxics (*RoHS-compliant*).
- Contractes d'adquisició d'equips multifunció:
 - requeriments d'eficiència energètica
 - requeriments de limitació d'emissions sonores
 - requeriments de limitació substàncies nocives.

⁶ Aquesta cerca no ha estat exhaustiva i no pressuposa que no hi hagi hagut més compres d'equips sotmesos a la instrucció.

Plecs ambientalitzats

Òrgan contractant	Contracte	Criteris ambientals
Gerència de Seguretat i Prevenció	Subministrament d'ordinadors portàtils per a la Gerència de Seguretat i Prevenció	<p>Requisits</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Requeriments energètics (<i>Energy Star</i>), d'emissions de soroll (<i>TCO Certified</i>) i de components tòxics (<i>RoHS-compliant</i>).
Institut Municipal d'Educació	Adquisició de 62 impressores làser color per a sales d'educadores d'escoles bressol municipals	<p>Requisits</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Impressió doble cara automàtica. ⇒ Impressió paper 100% reciclat. ⇒ Canvi cartutxos individual i independent. ⇒ Funcionament amb cartutxos remanufacturats.

Esdeveniments

Indicador/s de seguiment

Durant el 2021, un cop recuperada una relativa normalitat en quant a la celebració d'esdeveniments es refereix, es confirma el pas enrere en l'ús de gots reutilitzables als esdeveniments que ja l'havien implantat el 2019

Fins ara el principal indicador de seguiment de la instrucció tècnica d'esdeveniments ha estat el nombre de gots reutilitzables utilitzats durant l'any en qüestió a les festes majors de Gràcia i Sants, als esdeveniments organitzats pel Consell de la Joventut, a les guinguetes de les platges i a les instal·lacions gestionades per BSM (el Fòrum, l'Anella Olímpica, el Tibidabo i el Zoo). Aquestes dades es recullen pel Departament de Residus per dur a terme el seguiment del Pla de Prevenció de Residus Municipals. Com el 2021 ha estat un any de transició entre el Pla de Prevenció de Residus 2012-2020 i el nou Pla Residu Zero 2021-2027, no es disposa de les dades de gots reutilitzables utilitzats durant l'any 2021.

Per la seva banda durant les festes de la Mercè i el Festival Grec no es van utilitzar gots reutilitzables i es van substituir per vaixel·la de cartró o compostable. Cal destacar que el Festival Grec està adherit al Programa d'acords voluntaris per a la reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH) impulsat per l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic de la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa a les grans curses organitzades per l'Institut Barcelona Esports, com la Cursa de la Mercè i la Cursa dels Nassos, es van dur a terme les següents mesures d'ambientalització: lliurament de bidons reutilitzables i gots compostables, distribució de samarretes de teixits més sostenibles sense embalatge individual, recollida selectiva de residus, ús de vehicles elèctrics per part de l'organització, ús de xips reutilitzables i compensació de les emissions de diòxid de carboni associades a l'esdeveniment.

Plecs ambientalitzats

Òrgan contractant	Contracte	Criteris ambientals
Institut Barcelona Esports	Secretaria tècnica, promoció i comercialització per a l'edició 2021 de la Cursa dels Nassos	<p>Criteris de valoració</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Difusió del pla ambiental de l'esdeveniment i formació al personal implicat. ⇒ Ús de dispensadors d'aigua i gots compostables. ⇒ Recollida selectiva de residus. ⇒ Ús de vehicles elèctrics. ⇒ Compensació de les emissions de GEH.

Exposicions

Indicador/s de seguiment

Durant l'any 2021 s'han incorporat els criteris ambientals de la instrucció d'exposicions en dos plecs de contractació dels serveis de producció d'exposicions de l'ICUB.

A través de la plataforma electrònica de contractació pública s'han identificat a través del codi CPV sis licitacions l'objecte de les quals és els serveis d'exposició en els museus: quatre corresponen a exposicions de l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB), una del Consorci del Museu de Ciències Naturals de Barcelona i una altra de Barcelona de Serveis Municipals SA (BSM).

Pel que fa a l'aplicació de la instrucció tècnica en exposicions, d'aquestes sis licitacions identificades, dues de l'ICUB incorporen requisits ambientals relatius als elements de fusta, les pintures i els elements d'il·luminació.

A més dels 6 contractes esmentats, fent una cerca per paraula clau, s'han identificat 11 licitacions més on es contracten serveis inclosos en l'àmbit d'aplicació de la instrucció, com són el transport i embalatge dels elements de l'exposició, el material per a publicitat, el mobiliari de l'exposició o els marcs pels quadres.

Adicionalment, s'ha de destacar que el muntatge d'exposicions sovint forma part del contracte de gestió de l'equipament, com és el cas per exemple dels centres cívics del Districte de Ciutat Vella, on en la [licitació de 2021](#) dins de les tasques de gestió de l'equipament es trobava el muntatge d'exposicions. En aquests casos, però, no sempre es fa referència explícita a la necessitat de compliment de la instrucció per part del contractista.

Plecs ambientaltitzats

Òrgan contractant	Contracte	Criteris ambientals
Institut de Cultura de Barcelona	Servei de producció de l'exposició temporal "Pintura aborigen australiana"	<p>Requisits</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ La fusta utilitzada haurà de tenir garanties de gestió forestal sostenible. ⇒ Les pintures i materials similars hauran de ser lliures de dissolvents orgànics i si és possible hauran de ser ecològiques i/o amb altres propietats ambientalment positives acreditables mitjançant certificacions ecològiques. ⇒ Els elements d'il·luminació hauran de ser, com a mínim, de classe B o superior i preferentment de tipus LED.

Gestió d'equipaments

Indicador/s de seguiment

Durant el 2021 es va començar a aplicar la nova instrucció de gestió d'equipaments, iniciant així la incorporació sistematitzada dels requisits ambientals aplicables a equipaments recollits en la resta d'instruccions

El setembre de 2021 es va aprovar una nova instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris ambientals en els contractes que tinguin per objecte la gestió d'equipaments de titularitat municipal (Decret d'Alcaldia S1/D/2021-634, publicat el 20/09/2021, en vigor des del 21/09/2021).

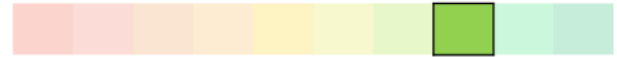
Aquesta instrucció recull en un mateix document aspectes ambientals que es troben en instruccions diferents per tal de facilitar la incorporació dels criteris ambientals en la contractació dels serveis de gestió d'equipaments, i aconseguir que la qualitat de la gestió ambiental de tots els edificis de titularitat municipals sigui més homogènia, independentment de la modalitat de gestió.

Els principals òrgans de contractació que apliquen aquesta instrucció són els districtes, per la gestió dels casals i centres cívics i l'Institut Barcelona Esport, per la gestió dels centres esportius. Això no obstant, altres òrgans, com l'ICUB, l'Institut Municipal de Serveis Socials, BSM o la gerència d'Ecologia Urbana també l'apliquen en la contractació de la gestió d'alguns dels seus equipaments.

Plecs ambientaltitzats

Òrgan contractant	Contracte	Criteris ambientals
Districte de Les Corts	Gestió i explotació del Centre Cívic Can Deu	Condicions especials d'execució ⇒ Ús de paper 100% reciclat. ⇒ Elaboració d'un recull de bones pràctiques ambientals del centre. ⇒ Neteja i manteniment dels espais (qualitat ambiental productes, aplicació Protocol Direcció Logística i Infraestructures). ⇒ Garantia d'un ús racional d'aigua i energia. ⇒ Recollida selectiva de totes les fraccions.
Districte de Les Corts	Gestió i explotació del Centre Cívic Josep Maria Trias i Peitx	

Fusta

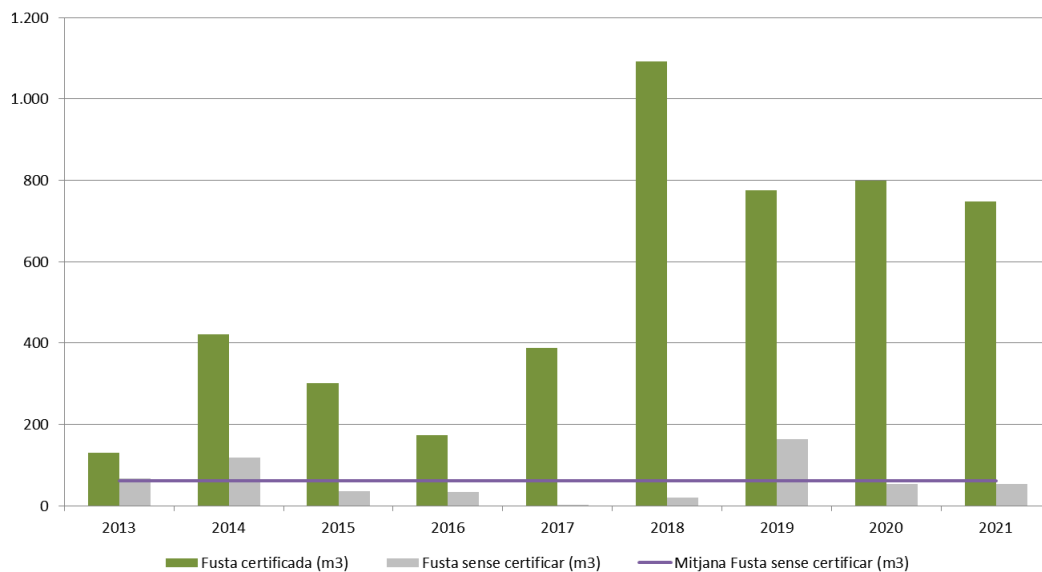
Indicador/s de seguiment

El 93,2% de la fusta adquirida disposa de certificació de procedència d'explotacions forestals sostenibles (FSC i/o PEFC)

Les dades de la compra de fusta de les dependències i districtes dels quals s'ha obtingut informació⁷, mostren que dels 801,2 m³ de fusta adquirits el 2021, el 93,2% prové d'explotacions forestals sostenibles acreditada principalment mitjançant la certificació PEFC (36,9%), seguida de la certificació FSC (29,2%) i d'ambdues (23,6%). La resta de la fusta o bé té una altre tipus de certificació (3,6%) o bé no es disposa d'informació sobre la seva certificació (6,8%).

Pel que fa a l'evolució de l'adquisició de fusta de gestió forestal sostenible certificada, el percentatge assolit l'any 2021 es manté respecte l'any anterior (93,7%), però segueix sent inferior als assolits l'any 2017 i 2018 (99,6% i 98,2%, respectivament). En termes absoluts la quantitat de fusta de la qual no es disposa d'informació sobre la seva certificació es manté amb un valor similar al del 2020 (54,3 m³), lleugerament per sota de la mitjana dels últims 9 anys.

Per tipologies de fusta, pràcticament la totalitat de la fusta massissa tropical presenta certificació de gestió forestal sostenible (99,6%), així com el 89,0% de la fusta massissa no tropical i 97,4% dels materials derivats de la fusta, consolidant així l'increment de l'adquisició de materials derivats de la fusta certificats respecte anys anteriors.

Aquest apartat compta amb un annex amb informació més detallada: Annex II. Fusta.

⁷ BIMSA, Institut Municipal de Parcs i Jardins, Districte de Gràcia i Districte d'Horta-Guinardó

Plecs ambientalitzats

BIMSA

Des de l'any 2016 BIMSA incorpora els criteris de la Instrucció de la fusta en els plecs de prescripcions tècniques per a la redacció de projectes d'espai públic i infraestructures i d'edificació, i ha desenvolupat un qüestionari propi per fer-ne el seguiment.

Durant el 2021 es van licitar diversos contractes d'obres i subministraments que inclouen elements de fusta (bancs, fusteries, pèrgoles i altres). En aquests plecs es fa referència a la certificació d'aquests materials de fusta. Entre aquestes licitacions, en són exemples les següents:

Contracte	Criteris ambientals
Subministrament i instal·lació de mobiliari i equipament exterior per a un equipament de primera acollida per a les persones sense llar	Requisit ⇒ Declaració responsable signada per part del licitador on declara que la fusta emprada en la fabricació dels mobles a subministrar tenen el certificat de gestió forestal sostenible (FSC, PEFC o equivalent).
Obres d'adaptació de la residència per a gent gran "Parc del Guinardó"	

Institut Municipal de Parcs i Jardins

Contracte	Criteris ambientals
Servei de manteniment integral de les infraestructures dels horts urbans i dels parcs i jardins	Requisits ⇒ Tota la fusta utilitzada tindrà un certificat del proveïdor conforme prové de sistemes de gestió forestal sostenible: <ul style="list-style-type: none"> ○ Fustes tropicals d'importació: certificat FSC ○ Fustes de procedència europea: certificat FSC o PEFC ○ Fustes d'origen estatal: FSC o equivalent
Subministrament de material de construcció	Els travessers de fusta de mitja canya han de disposar de la certificació FSC.

La resta d'adquisicions d'elements de fusta per a la reposició de mobiliari urbà van ser fetes, principalment a través de contractació menor.

Mobiliari

Indicador/s de seguiment

La majoria de l'adquisició de mobiliari d'oficina es realitza a través d'Acord marc o contractació menor

L'adquisició de mobiliari d'oficina es realitza majoritàriament a través de [l'Acord marc per al subministrament i instal·lació de mobiliari d'oficina de la Generalitat de Catalunya, de licitacions amb publicitat \(especialment pels contractes d'import més elevat\)](#) i a través de contractació menor (contractes d'import inferior a 15.000 euros o mitjançant una autorització de despesa genèrica), essent aquests últims els més nombrosos.

L'any 2021 s'ha iniciat el seguiment d'aquesta instrucció tècnica i en conjunt s'han pogut identificar 195 contractes de subministrament de mobiliari d'oficina realitzats durant el 2021 que representen un import total aproximat de 2,5 milions d'euros (sense IVA).

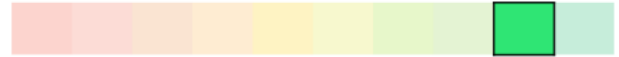
Aquestes dades s'han extret del llistat de contractistes de contractes públics adjudicats de l'Ajuntament de Barcelona i de les licitacions publicades a la plataforma electrònica de contractació pública. El primer llistat engloba 163 contractes amb un import total de 494.328 euros, principalment contractes menors de districtes i gerències. En el segon cas s'inclouen les licitacions de totes les dependències i ens dependents de l'Ajuntament, que en total representen un volum de 2 milions d'euros i 32 licitacions.

Plecs ambientaltzats

Òrgan contractant	Contracte	Criteris ambientals
BIMSA	Diversos contractes Exemple: Subministrament de mobiliari i senyalètica del Casal Porta Trinitat	Requisits ⇒ Els productes que continguin fusta o derivats de la fusta han de disposar de garanties de procedència d'explotacions forestals sostenibles acreditables mitjançant la presentació de certificació de gestió forestal sostenible.
Districte de Ciutat Vella	Subministrament de mobiliari pel Servei d'Intervenció Comunitària de Ciutat Vella	Requisits ⇒ Fusta amb garanties de procedència d'explotacions forestals sostenibles. ⇒ El material de fusta haurà d'estar classificat com a classe E1 segons la norma EN 13986, d'acord amb els procediments de determinació de formaldehid.

Òrgan contractant	Contracte	Criteris ambientals
Institut Municipal d'Urbanisme	Subministrament i instal·lació de mobiliari auxiliar d'oficina a les noves dependències de l'Institut	<p>Requisits</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Fusta amb garanties de procedència d'explotacions forestals sostenibles. <p>Criteris de valoració</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Aplicació de criteris d'ecodisseny en el mobiliari. ⇒ Contingut de formaldehid en el material de fusta.

Paper

Indicador/s de seguiment

92,1% dels fulls DIN-A4 consumits són de paper reciclat

El percentatge de paper reciclat com a paper d'oficina d'ús habitual durant el 2021 disminueix lleugerament respecte anys anteriors i representa el 92,1% del paper d'oficina total adquirit per les dependències i districtes de les quals s'ha obtingut informació⁸ (disminució de 0,6 punts respecte el valor del 2020).

De les 17 àrees i districtes de les quals s'han obtingut dades, 9 fan un ús exclusiu de paper reciclat i 3 més assoleixen percentatges superiors al 90%. Per contra, el percentatge de paper reciclat de quatre àrees oscil·la entre el 73% i el 88%, i només una es situa per sota del 50%.

Pel que fa al consum total, comptant tant el paper reciclat com el de fibra verge, el consum ha augmentat un 17,2% comparat amb el 2020 (any que podem considerar anòmal degut a les aturades i confinaments derivats de la pandèmia), encara que es manté bona part de la reducció del consum respecte l'any 2019 (un consum el 2021 quasi 32% inferior al del 2019).

Aquest apartat compta amb un annex amb informació més detallada: Annex III. Paper.

Plecs ambientalitzats

Òrgan contractant	Contracte	Criteris ambientals
Institut Municipal de Parcs i Jardins	Servei de recuperació i transformació de la taronja amarga local en melmelada	Requisits ⇒ Ús de paper d'oficina 100% reciclat o amb garanties de fibres provinents d'explotacions forestals sostenibles per a tots els documents, inclòs l'etiquetatge.

⁸ Majoritàriament les àrees de l'Ajuntament de Barcelona adquireixen el paper a través de l'[Acord marc per al subministrament de paper per a impressió i escriptura](#) de la Generalitat de Catalunya.

Les dades obtingudes corresponen als districtes i àrees els consums de paper dels quals queden recollits al sistema SAP. Pel 2021 no s'han obtingut dades del Districte de Gràcia. Addicionalment s'ha fet una consulta específica a la Gerència d'Ecologia Urbana i als Districtes d'Horta-Guinardó i Sant Martí, i s'han pogut incloure les seves dades de consum.

Productes tèxtils

Indicador/s de seguiment

En la producció de la roba de treball de 5.649 treballadors i treballadores municipals s'han incorporat criteris per limitar la presència de substàncies químiques i respectar els drets laborals

Els organismes i àrees municipals que compten amb personal uniformat són Barcelona de Serveis Municipals (BSM), l'Institut Municipal de Parcs i Jardins, Guàrdia Urbana i el Servei de Protecció Civil, Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvament (SPCPEIS). El nombre de treballadors i treballadores uniformades d'aquestes àrees ascendeix a 5.649.

Durant el 2021 no s'ha fet licitació de la uniformitat de cap d'aquests serveis, i les compres de vestuari corresponen a les peces de reposició, amb les especificacions tècniques dels plecs vigents ja analitzades en els informes de seguiment d'anys anteriors. Pel que fa als aspectes ambientals, la majoria de peces de roba adquirides compleixen amb els requisits de limitació de la presència de substàncies químiques definits en l'estàndard *Oeko-Tex 100*, *Made in Green* o equivalent. A banda d'això, els polos i samarretes dels uniformes del SPCPEIS són de cotó orgànic i compten amb la certificació *GOTS*; i el vestuari de Parcs i Jardins compta amb la certificació *Oeko-Tex 100*.

A part de la qualitat ambiental del vestuari també s'han recollit, com a requisit o com a criteri valorable, qüestions relatives als envasos i embalatges de les peces entregades.

Altres compres de productes tèxtils corresponen a roba de treball o a productes de merchandising (principalment bosses de tela), realitzades per altres òrgans de contractació, com poden ser els districtes o bé a uniformitat dels serveis contractats, en la majoria de casos a través de menors (amb o sense concurrència). En les especificacions d'alguns d'aquests contractes s'indiquen qualitats ambientals dels materials (per exemple prescripció de cotó orgànic en el contracte de producció de marxandatge de la Gerència de l'Àrea d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica) i en d'altres no es menciona cap requisit de qualitat ambiental, com en la producció de les bosses de cotó Superilla Barcelona, de la Gerència d'Ecologia Urbana.

Plecs ambientaltitzats

Òrgan contractant	Contracte	Criteris ambientals
Districte de Ciutat Vella	Subministrament de vestuari laboral, EPIs i altres elements complementaris per als participants en programes de plans d'ocupació	<p>Requisits</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Garanties de respecte dels drets bàsics en el treball. ⇒ Garanties de limitació de presència de substàncies químiques. ⇒ Recuperació i/o reciclatge de les peces en desús. <p>Criteris de valoració</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Productes tèxtils de cotó ecològic i de fibra de polièster reciclada.

Òrgan contractant	Contracte	Criteris ambientals
Gerència de l'Àrea d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica	Producció de marxandatge	Requisit ⇒ Cotó orgànic.

Projectes d'obres

Indicador/s de seguiment

El 62% dels plecs dels projectes de BIMSA d'espai públic i infraestructures, així com el 76% dels projectes d'edificació incorporen més del 60% dels criteris ambientals establerts en la instrucció

Durant l'any 2021 BIMSA ha aprovat 121 projectes d'obres, dels quals 90 són d'espai públic i infraestructures i 31 d'edificació.

Donat que l'any 2020 es va aprovar una nova versió de la Instrucció tècnica de criteris ambientals en projectes d'obres que va entrar en vigor a l'abril del 2021, a l'hora de realitzar el seguiment de l'aplicació de la instrucció en els plecs de redacció de projectes d'obres de BIMSA s'ha diferenciat entre les dues versions de la instrucció: la versió antiga del 2015 i l'actualitzada del 2020.

Dels 71 projectes d'espai públic i infraestructures als quals aplicava la instrucció del 2015, en el 75% s'han incorporat vuit dels nou criteris ambientals establerts en la Instrucció. El compliment del Decret per a l'ambientalització de les obres, els criteris generals d'autosuficiència energètica i ambiental, el compliment de la Instrucció de la fusta i els criteris relatius a elements urbans s'han incorporat en tots els plecs als quals apliquen, seguit pels criteris relatius a l'autosuficiència energètica (81%), els relatius a l'increment del verd i la biodiversitat (80%) i els relatius a l'autosuficiència hídrica (62%).

En el 62% dels 19 projectes d'espai públic i infraestructures restants als quals aplica la instrucció del 2020 s'han incorporat nou dels catorze criteris ambientals. D'aquests, cinc s'han incorporat en el 100% dels plecs: els mateixos quatre que en la instrucció del 2015 més la incorporació de tècnics ambientals i d'energia en el projecte. Els criteris relatius a l'autosuficiència energètica i els relatius a l'increment del verd i la biodiversitat s'han aplicat en el 67% i 56% dels plecs, respectivament.

Quant als projectes d'edificació, dels onze criteris ambientals que determina la instrucció del 2015, cinc s'han incorporat en tots els plecs als quals apliquen: els mateixos tres que en els projectes d'espai públic i infraestructures més la presentació del certificat d'eficiència energètica en fase de projecte i el càlcul del cost total de propietat. Els altres dos criteris de tipus energètic i els criteris respecte l'economia circular s'han incorporat en més del 75% dels plecs als quals apliquen. En conjunt, el 85% dels 12 projectes incorporen 8 criteris ambientals.

Pel que fa als 19 projectes d'edificació als quals aplica la instrucció del 2020, el 76% dels plecs incorporen nou dels catorze criteris ambientals, dels quals sis s'han incorporat en tots els plecs: el compliment del Decret per a l'ambientalització de les obres, els criteris generals d'autosuficiència energètica i ambiental, el compliment de la Instrucció de la fusta, la incorporació de tècnics ambientals i d'energia en el projecte, la presentació del certificat d'eficiència energètica en fase de projecte i el compliment dels requeriments d'autosuficiència energètica.

Si es compara la incorporació de criteris ambientals en projectes d'espai públic i infraestructures en 2021 respecte l'any 2020 (en referència a la instrucció del 2015), la tendència global es manté i augmenta la incorporació dels criteris de màxima autosuficiència energètica i de sistemes i tecnologies TIC.

Respecte els projectes d'edificació, s'observa una menor incorporació d'alguns criteris energètics, dels relatius al verd i la biodiversitat, així com a l'autosuficiència hídrica i altres estàndards

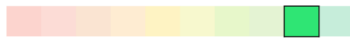
d'excel·lència ambiental, degut a la subtipologia de projectes predominant. Per contra, augmenta l'aplicació del càlcul del cost total de propietat.

Aquest apartat compta amb un annex amb informació més detallada: Annex IV. Obres.

Plecs ambientalitzats

Òrgan contractant	Contracte	Criteris ambientals
Gerència d'Ecologia Urbana	Contracte d'obra civil de millora per actuacions de mobilitat a Barcelona	<p>Requisits</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Limitació de les emissions sonores dels equips. ⇒ Vehicles amb criteris ambientals mínims. ⇒ Prevenció i gestió de residus. ⇒ Protecció de la flora i la fauna. ⇒ Bones pràctiques de gestió ambiental en el marc del SGA de GEU.
BIMSA	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Des de l'any 2016 BIMSA incorpora de manera sistemàtica els criteris de la Instrucció de projectes d'obres i ha desenvolupat un qüestionari propi per fer-ne el seguiment. L'any 2021 s'han actualitzat els plecs de prescripcions tècniques per a la redacció de projectes d'edificació i infraestructures. 	

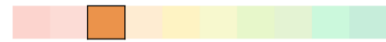
Serveis d'alimentació

Serveis de menjador

Càtering

Venda automàtica

Indicador/s de seguiment

Més del 90% dels aliments servits a les escoles bressol municipals provenen d'agricultura ecològica

Els serveis d'alimentació que contracta l'Ajuntament de Barcelona es poden classificar en les següents tipologies principals:

- Serveis de menjador d'escoles bressol municipals
- Serveis de menjador de menjadors socials
- Servei d'àpats socials per a la gent gran: àpats a domicili i àpats en companyia
- Serveis de càtering puntual en el marc de l'organització d'un esdeveniment (a través de licitació amb concurrència o contractació menor per a petits actes)

Serveis de menjador d'escoles bressol municipals

Durant l'any 2021 s'han servit una mitjana de 6.870 àpats diaris a les escoles bressol municipals, en els quals més del 90% dels aliments servits provenien d'agricultura ecològica: pollastre, vedella, fruita (poma, pera, taronja i plàtan), verdures i hortalisses de temporada, pasta, llegums, llet i pa. A més, a tots els centres s'han introduït iogurts provinents d'empreses d'inserció social. També s'ha potenciat el consum de productes de proximitat com determinades verdures, hortalisses i fruites (cebes, carbassa, pastanagues, tomàquet d'amanir, enciam, poma, taronja, pera), cereals i llegums (arròs, cigrons, llenties i mongetes) i plàtan amb IGP *Plátano de Canarias*.

Per tal de poder-se adaptar a l'oferta de productes de temporada, els menús s'han deixat oberts només amb indicacions sobre les combinacions d'aliments que els han de conformar.

Per avançar en la reducció de residus, s'ha demanat que s'eliminin els formats individuals dels iogurts i s'ha deixat de servir aigua embotellada.

D'altra banda, el plec del servei també incorpora criteris ambientals relatius a altres aspectes com el parament de taula, la neteja de les instal·lacions i la gestió dels residus.

Serveis de menjador de menjadors socials

Pel que fa al servei de menjador adreçat a persones que es troben en situació de pobresa i/o exclusió social a la ciutat, el [contracte](#) incorpora requisits ambientals com el consum de fruita i verdura fresca i de temporada, l'ús de parament d'un sol ús de paper 100% reciclat i la recollida

selectiva dels residus. També incorpora criteris de valoració com la introducció de verdures de producció ecològica i la reducció dels residus plàstics en la prestació del servei.

Enguany no es disposa de dades quantitatives relatives a aquest servei.

Un altre [contracte](#) identificat de l'Institut Municipal de Serveis Socials que inclou servei de menjador és la gestió del Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona (CUESB), el qual prioritza la introducció d'aliments d'agricultura ecològica i comerç just, així com la fruita i verdura fresca, de proximitat i de temporada. Els làctics provenen d'una empresa d'inserció social.

També inclou criteris ambientals pel que fa al parament de taules i a la neteja de les instal·lacions. La vaixela és reutilitzable i l'aigua se serveix de la xarxa d'aigua de subministrament urbà i en gerres.

Durant l'any 2021 es van servir 1.593 àpats.

Servei d'àpats socials per a la gent gran

També s'ha identificat el [contracte de serveis d'àpats socials](#), que inclou el servei d'àpats a domicili i el d'àpats en companyia, tot i que no incorpora cap requisit ni criteri de valoració ambiental.

Serveis de càtering puntual

Aquest any no s'ha fet seguiment global dels contractes de càtering puntual, però l'apartat de Plecs ambientaltzats es recullen els requisits i criteris de valoració ambientals del contracte de serveis de càtering per a actes institucionals, com a mostra de l'aplicació de la instrucció tècnica en els serveis d'alimentació.

Revisió de la instrucció d'alimentació

Per últim, apuntar que durant el 2021 es va seguir treballant en la revisió de la instrucció, iniciada el 2020 i realitzada en col·laboració amb l'equip de polítiques alimentàries. Aquesta nova versió preveu establir criteris concrets per a les diferents tipologies de càtering permanent o de servei regular de menjador (serveis de menjador d'escoles bressol municipals, de menjadors socials, d'àpats a domicili o d'altres menjadors de competència municipal).

Plecs ambientaltzats

Òrgan contractant	Contracte	Criteris ambientals
Gerència de Recursos	Serveis de càtering per a actes institucionals	<p>Requisits</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Aliments procedents d'agricultura ecològica (cafè, com a mínim una beguda i un dels aliments principals), de temporada (verdures, hortalisses i fruita) i locals (vins i caves de la DO Catalunya). ⇒ L'aigua se servirà en envàs de vidre. ⇒ En cas d'utilitzar vaixela o coberteria d'un sol ús, haurà de ser compostable.

Òrgan contractant	Contracte	Criteris ambientals
		<p>⇒ En cas d'utilitzar articles de parament de paper d'un sol ús, haurà de ser de paper 100% reciclat.</p> <p>Criteris de valoració</p> <p>⇒ Inclusió de productes de temporada, de producció local i qualitat diferenciada, i de comerç just.</p>

Serveis de neteja i recollida de residus d'edificis

Indicador/s de seguiment

La neteja i recollida de residus dels 427 centres (574.809 m²) adscrits al contracte de la Gerència de Recursos incorpora criteris ambientals

Des del contracte de neteja i recollida de residus gestionat per la Gerència de Recursos es dona servei a 427 centres municipals (574.809 m²). No obstant això, aquest contracte no inclou tots els ens dependents de l'Ajuntament de Barcelona. El servei de neteja de les dependències de l'ICUB, l'IMMB i l'IMI, entre d'altres, disposen de contractes propis.

El plec tècnic d'aquest contracte compleix amb els criteris ambientals establerts en la Instrucció tècnica de sostenibilitat en el servei de neteja i recollida selectiva de residus d'edificis municipals. Tanmateix l'execució del servei s'ha modificat temporalment per tal de donar compliment al [Decret d'Alcaldia d'establiment de mesures preventives, de protecció i organitzatives amb motiu del virus COVID-19](#): s'ha requerit a les empreses l'ús de productes que garantissin la neteja i desinfecció dels espais i superfícies i s'ha incrementat el servei.

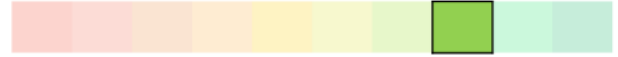
El contracte centralitzat de neteja també demana dades quantitatives dels residus generats pels centres amb superfície superior a 500 m², encara que a dia d'avui la recopilació i anàlisi d'aquesta informació no s'està duent a terme de forma sistemàtica i agregada.

Plecs ambientaltitzats

Òrgan contractant	Contracte	Criteris ambientals
Institut Municipal d'Informàtica	Servei de neteja i recollida selectiva a les instal·lacions de l'Institut Municipal d'Informàtica	<p>Requisits</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Consumibles reciclats: paper higiènic, paper eixugamans, bosses d'escombraries i bujols. ⇒ Productes bàsics de neteja general i sabó: limitació de compostos químics tal com es descriuen en alguna ecoetiqueta de tipus I o equivalent. ⇒ Recollida selectiva de fraccions: paper envasos lleugers, vidre, orgànica, rebuig, piles i bateries, tòners i tintes, materials de destrucció certificada. <p>Criteris de valoració</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Ús de sabó rentamans amb absència de

Òrgan contractant	Contracte	Criteris ambientals
		colorants, desinfectants i biocides. ⇒ Ús de bosses compostables per a la recollida de la fracció orgànica. ⇒ Ús de productes que utilitzin metodologies d'ecodisseny.

Vehicles

Indicador/s de seguiment

El 56% dels vehicles incorporats durant el 2021 són vehicles de zero emissions i el 72%, de baixes emissions

Evolució de la flota

En l'inventari de vehicles 2021 de l'Ajuntament de Barcelona s'han identificat un total de 3.097 vehicles⁹ entre flota pròpia i flota adscrita a contractes de serveis amb ús de vehicles.

En termes relatius, s'han incorporat un total de 363 vehicles respecte l'inventari del 2020 provinents de noves adquisicions i de la identificació de més contractes d'adquisició o de serveis amb ús de vehicles. El 72% d'aquests són vehicles de baixes emissions (elèctrics, híbrids i de gas) i el 56%, vehicles zero emissions (elèctrics i híbrids endollables).

En termes absoluts, és a dir, si també es tenen en compte les baixes de vehicles, la flota identificada s'ha incrementat en 153 vehicles respecte l'any anterior.

Pel que fa a l'evolució de la qualitat ambiental de la flota total en els darrers anys és positiva i mostra un creixement tant quant a vehicles de zero emissions com de baixes emissions: el 2017 representaven respectivament el 23 i 44%, i han passat a representar el 31 i 57% l'any 2021.

Qualitat ambiental de la flota

El progrés en la substitució de vehicles es reflecteix en una millora ambiental de la flota: el 57% són vehicles de baixes emissions i el 31%, vehicles de zero emissions .

Per contra, si només considerem la flota lleugera (motocicletes, ciclomotors, turismes, quadricicles, furgons, furgonetes i camionetes, sense camions ni altres vehicles especials), aquests percentatges disminueixen fins al 39 i 28%, respectivament, ja que la flota pesada (microbusos, camions, vehicles amb maquinària i camions especials) representa més d'un terç de la flota total i la seva qualitat ambiental és destacable (el 50% són vehicles de baixes emissions, i el 9%, elèctrics).

Aquest apartat compta amb un annex amb informació més detallada: Annex V. Vehicles.

⁹ La flota de vehicles del servei de manteniment dels radars i els semàfors correspon a dades de l'any 2020.

Plecs ambientalitzats

Òrgan contractant	Contracte	Criteris ambientals
Institut Municipal de Parcs i Jardins	Recuperació i transformació de la taronja amarga local en melmelada	<p>Criteri de valoració</p> <p>⇒ Pel compromís que els vehicles adscrits al servei siguin de baixes emissions.</p>
Institut Municipal de Serveis Socials	Serveis de transport de documentació i/o paqueteria de l'Institut Municipal de Serveis Socials	<p>Criteris de valoració</p> <p>⇒ Qualitat ambiental dels vehicles adscrits al servei.</p> <p>⇒ Formació en seguretat viària i conducció eficient.</p>
Gerència Municipal	Serveis de bugaderia i tintoreria per als elements tèxtils dels Salons Nobles i els uniformes del servei de bar de l'alcaldia	<p>Criteri de valoració</p> <p>⇒ Qualitat ambiental dels vehicles adscrits al servei.</p>
Institut Municipal de Parcs i Jardins	Subministrament de dos vehicles turisme	<p>Requisits</p> <p>⇒ Vehicles amb baixos nivells d'emissions i consums.</p> <p>⇒ Autonomia del vehicle.</p> <p>Criteri de valoració</p> <p>⇒ Propulsió amb motor elèctric del vehicle.</p>

Altres plecs ambientalitzats

Indicador de seguiment

Durant l'any 2021 el Servei d'ambientalització de la contractació del Programa A+S ha donat resposta a 68 consultes, 43 dels quals eren ambientalitzacions de plecs

Des del *Programa Ajuntament + Sostenible* s'ofereix un servei de consultes que dona resposta a les demandes d'ambientalització de plecs i contractes, compres i organització d'esdeveniments. El servei no es limita als àmbits definits en les 14 Instruccions Tècniques d'incorporació de criteris de sostenibilitat en la contractació vigents, sinó que s'atenen totes les consultes d'ambientalització de plecs que es fan des de districtes, gerències i altres organismes municipals.

Durant l'any 2021 s'ha donat resposta a 68 consultes, 43 de les quals referides a 34 plecs de procediments de contractació i la seva ambientalització (en alguns casos sobre un mateix plec es fan consultes en moment diferents): 44 consultes de gerències, 20 d'instituts i altres organismes municipals, i 4 de Districtes.

Llistat dels Departaments i Direccions assessorats des del Programa A+S 2021

Alcaldia: Departament de Premsa

Alcaldia: Direcció Tècnica d'Actes Institucionals i Protocol

Gerència Municipal, Gerència de Coordinació Territorial i Proximitat

Gerència d'Àrea d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica: Direcció de Coordinació de la Contractació Administrativa

Gerència d'Àrea d'Economia, Recursos i Promoció Econòmica: Direcció de Serveis d'Economia Cooperativa, Social i Solidària i Consum

Gerència de Recursos: Departament Central de Compres

Gerència de Recursos: Direcció Logística i Manteniment

Gerència de Recursos: Direcció de Serveis Editorials

Gerència de Seguretat i Prevenció: SPCPEIS

Gerència d'Agenda 2030, Transició Digital i Esports: Direcció d'Informació i Atenció Ciutadana

Gerència d'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI: Direcció de Feminismes i LGTBI

Gerència d'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI: Direcció de Justícia Global

Gerència d'Ecologia Urbana: Infraestructures i Espai Urbà

Gerència d'Ecologia Urbana: Neteja i Gestió de Residus

Gerència d'Ecologia Urbana: Direcció de Serveis Transversals

Gerència d'Ecologia Urbana: Direcció de Serveis de l'Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat

Districte de Ciutat Vella

Districte de Sarrià Sant Gervasi

ICUB

Institut Barcelona Esports

Institut del Paisatge Urbà i la Qualitat de Vida

Institut Municipal de Serveis Socials

Institut de Parcs i Jardins

TERSA

Barcelona de Serveis Municipals

Cementiris de Barcelona, S.A.

Plecs ambientalitzats

Recollim aquí algunes licitacions que han donat compliment a múltiples instruccions tècniques en un mateix plec, sense que l'objecte del contracte correspongui directament a una instrucció concreta i que poden servir d'exemple d'incorporació de criteris ambientals en els plecs.

Òrgan contractant	Contracte/s	Criteris ambientals
Direcció Tècnica Actes Institucionals i Protocol	Serveis de bugaderia i tintoreria per als elements tèxtils dels salons nobles de l'ajuntament i palauet Albéniz, roba de taula i de cuina i uniformes del personal del servei de bar i menjador de l'alcaldia, que inclou la recollida, tractament i entrega	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Millora en el consum d'energia. ⇒ Optimització consum d'aigua. ⇒ Característiques ambientals dels vehicles. ⇒ ús de detergents biodegradable (Etiqueta ecològica tipus I).
Institut Municipal de Parcs i Jardins	Contractació de la recuperació i transformació de la taronja amarga local en mermelada	<p>Requisits</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Qualitat ambientals del paper utilitzat (oficina, etiquetatge). <p>Criteris de valoració</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Ús de sucre ecològic i/o de comerç just en l'elaboració de la mermelada. ⇒ Compromís de no generar residus en els tallers d'educació ambiental. ⇒ Reciclatge dels residus generats en els tallers d'educació ambiental. ⇒ Sostenibilitat dels mitjans de transport en la recollida de taronges.

Anàlisi de licitacions 2021

Per tal d'ampliar la implementació de les [Instruccions Tècniques per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat](#), s'ha fet una anàlisi dels contractes licitats el 2021. Les dades s'han obtingut del portal [Open Data BCN](#), i inclouen totes les licitacions, contractes menors i contractació agregada del 2021 de l'Ajuntament i el seu grup municipal. Per cada tipologia de contracte (obres, serveis i subministraments) s'han identificat els contractes que constitueixen aproximadament el 50% del volum econòmic de les licitacions, i els objectes de contracte i/o òrgans de contractació corresponents.

Els resultats per tipologia de contractes són:

Obres

Són més de 250 contractes amb un pressupost de licitació total superior a 300.000.000 euros (sense IVA). Els 6 contractes de major quantia sumen uns 150.000.000 euros. Els òrgans de contractació dels contractes més grans són l'Institut Municipal d'Urbanisme, l'Institut Municipal d'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona i BIMSA.

Les obres amb un pressupost de licitació superior a 2 milions d'euros inclouen, a part d'aquest tres òrgans de contractació mencionats anteriorment a Cementiris, BSM i la Gerència d'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI. Es tracta d'intervencions de rehabilitació al cementiri de Montjuïc, intervencions al Zoo de Barcelona, obres de construcció del Centre d'Atenció Nocturna i Diürna d'Emergències i altres obres de millora.

Addicionalment s'inclouen obres de millora i de reforma d'edificis municipals (Gerència de Recursos) o d'edificis adscrits a les Gerències (GEU i GSP, entre altres) o a Districtes.

També s'ha licitat un Acord marc per l'execució d'obres d'infraestructura (BIMSA) amb un valor estimat de contracte de 160.800.000 euros.

Serveis

Són més de 1.000 contractes amb un pressupost de licitació total superior a 470.000.000 euros. Els 22 contractes més grans sumen aproximadament la meitat del pressupost total (240.000.000 euros).

D'aquests 22 contractes, els objectes de contracte més importants són:

- serveis de telecomunicació,
- serveis de manteniment d'elements de l'espai públic (fonts, instal·lacions trànsit, horts urbans i parcs, monuments històrico-artístics, etc.),
- serveis de manteniment d'edificis,
- serveis d'educació i formació, serveis culturals,
- gestió de serveis socials i allotjament temporal,
- gestió de serveis d'informació i atenció a la ciutadania,
- gestió de serveis de viatge, i
- lliurament a domicili de trameses de correu i notificacions administratives.

Subministraments

Són més de 300 contractes amb un pressupost de licitació total superior a 75.000.000 euros. Els 13 contractes amb un pressupost de licitació igual o superior a 1.000.000 euros sumen aproximadament la meitat del valor (uns 37.000.000 euros).

D'aquests 13 contractes, els objectes de contracte més importants són:

- subministrament i serveis de la xarxa tramviària,
- aplicacions informàtiques i llicències de software,
- rènting de vehicles,
- subministrament de carburant i de gas natural,
- altres subministraments tecnològics (estacions de treball, radars, terminals de radio digital i altres),
- altres subministraments (mobiliari, material sanitari, etc.).

Concessió de serveis: els òrgans de contractació són majoritàriament Districtes, més tres concessions corresponents a ICUB, Consorci de l'Auditori i Institut Municipal de Mercats. Dels Districtes són la majoria equipament esportius, més centres cívics i el SAT; i el procediment és restringit.

Altra legislació sectorial i administratiu especial: són alguns contractes de gestió de serveis publicitaris, adquisició de locals, i la majoria autoritzacions de guinguetes-bar de les platges o en parcs.

Conclusions, reptes i objectius

En primer lloc, com s'explica detalladament a l'apartat de metodologia, un dels objectius d'aquest informe ha estat estendre el seguiment de l'aplicació de les instruccions tècniques a tots els organismes i ens de l'Ajuntament de Barcelona als que hi són d'aplicació, i en conseqüència l'abast del seguiment d'algunes instruccions com la dels serveis d'alimentació o dels vehicles s'han ampliat.

D'altra banda, s'inclou el seguiment de la Instrucció tècnica per l'aplicació de criteris de sostenibilitat en el mobiliari, la d'exposicions i la de gestió d'equipaments de titularitat municipal, que no es van incloure en l'informe de 2020.

Les principals conclusions relacionades amb la contractació de subministraments són les següents:

- La majoria del **subministrament elèctric** és amb garantia d'origen renovable, malgrat queden alguns contractes pendents de la seva transició a Barcelona Energia. El consum d'energia elèctrica durant el 2021 ha augmentat, tant respecte el 2020 com respecte al 2019 (any previ a la pandèmia).
- Els **equips informàtics** adquirits a través del principal contracte de subministrament (1.774 equips portàtils amb perifèrics) compleixen amb els requeriments de consum elèctric típic que estableix la versió 8.0 de l'*Energy Star* (la més nova fins el moment) i disposen de les certificacions ambientals *EPEAT*, *TCO* i *RoHS-compliant*. Pel que fa a la resta de contractes identificats, aproximadament només el 50% incorporen criteris ambientals.
- El percentatge de **paper** reciclat com a paper d'oficina d'ús habitual disminueix lleugerament respecte anys anteriors però es manté per sobre del 90%. Pel que fa al consum total de paper, aquest augmenta respecte l'any anterior (any que podem considerar anòmal degut a les aturades i confinaments derivats de la pandèmia), encara que es manté bona part de la reducció del consum respecte l'any 2019.
- El percentatge de **fusta** adquirida que disposa de certificació de procedència d'explotacions forestals sostenibles es manté i es situa al voltant del 93%, i es consolida l'increment del percentatge d'adquisició de fusta massissa tropical certificada i de materials derivats de la fusta certificats.
- Pel que fa als **esdeveniments**, en les grans curses organitzades per l'Institut Barcelona Esports i en les festes de la Mercè i el Festival Grec es van implementar mesures d'ambientalització com l'ús de vaixel·la compostable i bidons reutilitzables.
- En l'àmbit de la **comunicació**, la prescripció de paper reciclat dels elements en paper més utilitzats (díptics, tríptics, pòsters i cartells) és notable: més del 86 % dels districtes i les dependències municipals assenyalen utilitzar *sempre* o *gairebé sempre* paper reciclat. Pel que fa a les **banderoles**, el 73% de les editades durant l'any 2021, són de polipropilè monomaterial, més fàcilment reciclable.
- El **vestuari** de més de 5.500 treballadors i treballadores de diferents organismes municipals (BSM, Parcs i Jardins, Guàrdia Urbana i SPCPEIS) ofereix garanties de limitació de substàncies químiques. A més els polos i samarretes dels uniformes del

SPCPEIS són de cotó orgànic i compten amb la certificació GOTS, i el vestuari de Parcs i Jardins compta amb la certificació *Oeko-Tex 100*.

- El contracte general de **neteja i recollida selectiva de residus**, que dona servei a 427 centres municipals, compleix amb els criteris ambientals establerts a la instrucció tècnica corresponent, malgrat que l'execució del servei s'ha hagut de modificar temporalment per donar compliment al Decret d'Alcaldia d'establiment de mesures preventives, de protecció i organitzatives amb motiu del virus Covid-19.
- La proporció d'**aliments** que provenen d'agricultura ecològica en els àpats servits a les escoles bressol municipals es manté per sobre del 90%. També s'han identificat altres serveis als quals aplica la instrucció tècnica que incorporen criteris ambientals però no s'ha realitzat un seguiment que permeti obtenir dades quantitatives.
- Pel que fa als **projectes d'obres**, els realitzats per BIMSA, un dels principals agents promotors d'obres municipals, suposen que el 62% dels projectes d'espai públic i infraestructures, així com el 76% dels projectes d'edificació incorporen més del 60% dels criteris ambientals establerts en la instrucció.

El seguiment de la **qualitat ambiental de la flota municipal** mostra una evolució positiva i un creixement tant dels vehicles de zero emissions com de baixes emissions. En concret es poden destacar les següents dades:

- El 72% dels vehicles incorporats l'any 2021 són vehicles de baixes emissions (elèctrics, híbrids i de gas) i el 56%, vehicles de zero emissions (elèctrics i híbrids endollables). Aquestes incorporacions corresponen a noves adquisicions i a la identificació de més contractes d'adquisició o de serveis amb ús de vehicles.
- Pel que fa a l'evolució de la qualitat ambiental de la flota total en els darrers anys és positiva i mostra una millora ambiental de la flota tant pel que fa a vehicles de zero emissions com de baixes emissions: el 2017 representaven respectivament el 23 i 44%, i han passat a representar el 31 i 57% l'any 2021.

En relació a les instruccions el seguiment de les quals s'ha realitzat per primera vegada (**mobiliari, exposicions** i gestió d'**equipaments** de titularitat municipal), s'han identificat alguns contractes que incorporen els criteris ambientals de les instruccions, però no s'ha realitzat una anàlisi exhaustiva que permeti obtenir dades significatives.

El següent gràfic recull la situació actual des del punt de vista ambiental per a cadascun dels grups de productes i serveis als quals els són d'aplicació les instruccions tècniques de contractació:

En termes generals, els reptes són els següents:

- Ajudar a aplicar de forma sistemàtica les instruccions en els contractes de totes les unitats de l'Ajuntament i les entitats i empreses que constitueixen el grup municipal.
- Reforçar el coneixement de les instruccions a través de sessions de formació, notícies publicades a la web A+S i resposta a consultes sobre ambientalització de la contractació, per explicar els continguts i la forma d'aplicar les instruccions i resoldre els dubtes que puguin tenir els tècnics redactors dels plecs, així com pels departaments d'administració i serveis jurídics.
- Millorar el sistema per la recollida de dades (quines dades es demanen, com i a qui) i els indicadors de seguiment.
- Revisar la vigència dels criteris ambientals de les instruccions tècniques existents i treballar en les actualitzacions necessàries, per fer mantenir-les al dia en quant a la regulació ambiental, cada cop més exigent, els compromisos adquirits a nivell de ciutat, així com l'evolució del mercat.

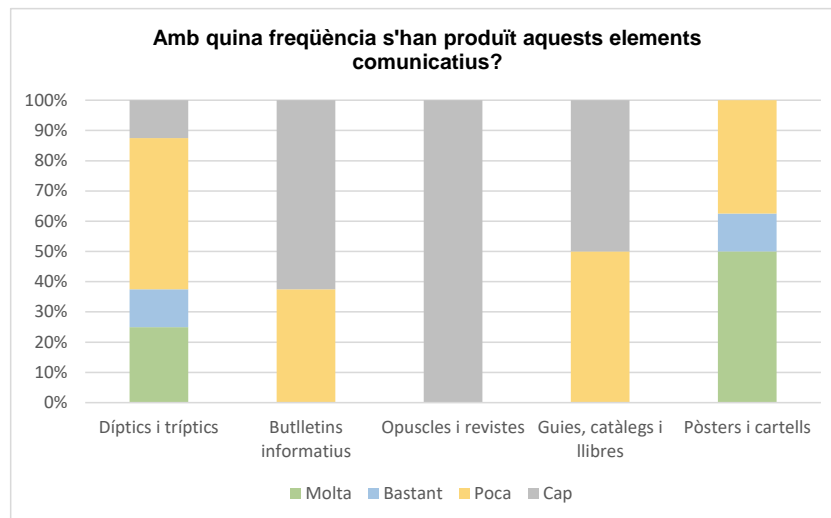
I en concret, en alguns àmbits d'aplicació de les instruccions hem de treballar en els següents objectius (alguns d'ells continuen d'anys anteriors):

- Revisar els criteris ambientals de la Instrucció tècnica de la fusta.
- Ampliar el seguiment dels contractes de neteja, per poder obtenir dades qualitatives dels residus generats pels centres amb superfície superior a 500 m².
- Seguir treballant per tal que les principals festes i esdeveniments organitzats per l'Ajuntament (Mercè, Grec, etc.) disposin d'un pla d'ambientalització.
- Consolidar la utilització dels gots retornables i cercar més alternatives al got de plàstic d'un sol ús, com per exemple el foment de l'ús dels gots propis dels participants.

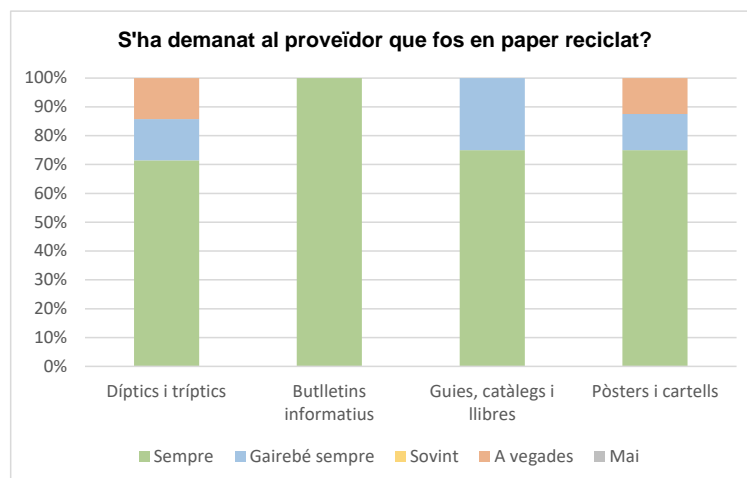
Annex I. Elements de comunicació

El seguiment de la Instrucció tècnica de sostenibilitat en els elements de comunicació s'ha realitzat mitjançant un qüestionari que recull informació qualitativa sobre els criteris de sostenibilitat a l'hora de contractar la producció i/o impressió d'elements de comunicació. S'han rebut 9 respostes: 6 dels districtes i 3 d'altres dependències municipals, inclosa la Direcció de Comunicació pels elements de comunicació a la via pública.

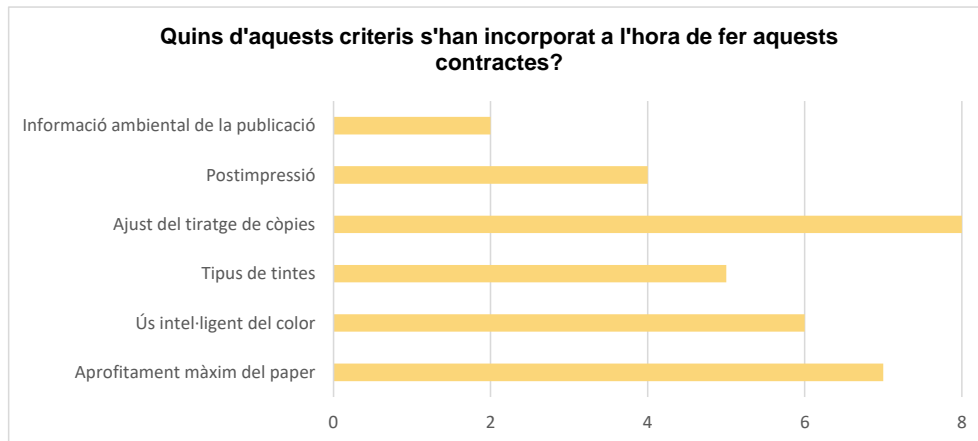
En general en el conjunt de respostes rebudes la tendència quant al tipus d'elements produïts principalment segueix sent pòsters i cartells, i en segon lloc díptics i tríptics.

Pel que fa a l'ús de paper reciclat per produir aquests elements de comunicació, en els elements majoritaris (pòsters i cartells, i díptics i tríptics) s'assoleixen nivells superiors al 70%. I en global per a tots els elements de comunicació, entre el 71 i el 75% i entre el 14 i el 25 dels casos l'ús de paper reciclat s'estableix sempre o gairebé sempre, respectivament.

Per últim també s'ha preguntat sobre l'aplicació d'altres criteris ambientals inclosos en la Instrucció tècnica. Les respostes suggereixen el mateix que els anys anteriors: els criteris més aplicats són l'ajust del tiratge de còpies i l'aprofitament màxim del paper (formats estàndards, nombre de pàgines i gramatge), i el criteri menys aplicat seria la incorporació d'informació ambiental en la publicació.

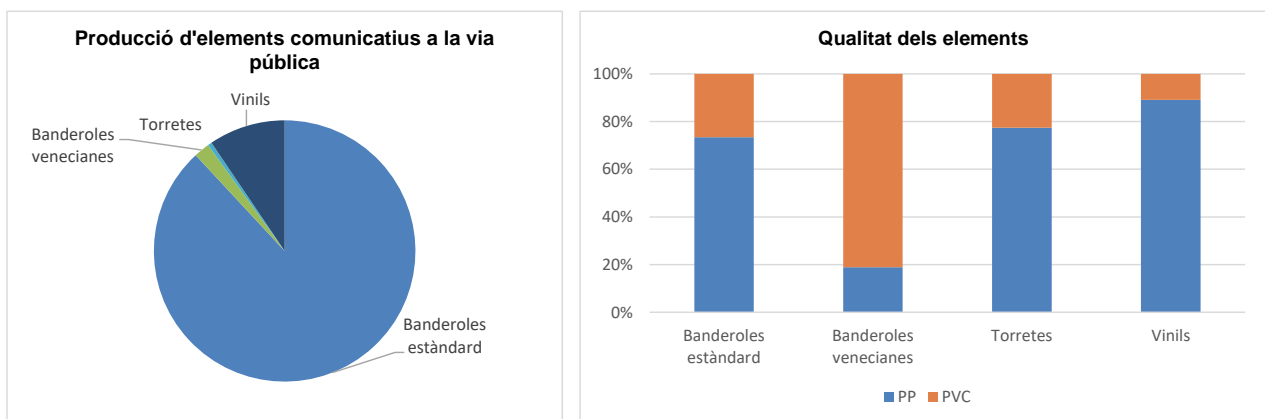

Elements comunicatius a la via pública

El qüestionari de recollida d'informació sobre els elements de comunicació a la via pública es focalitza en dos tipus d'elements: d'una banda, les banderoles, torretes i vinils, i de l'altra, els opis.

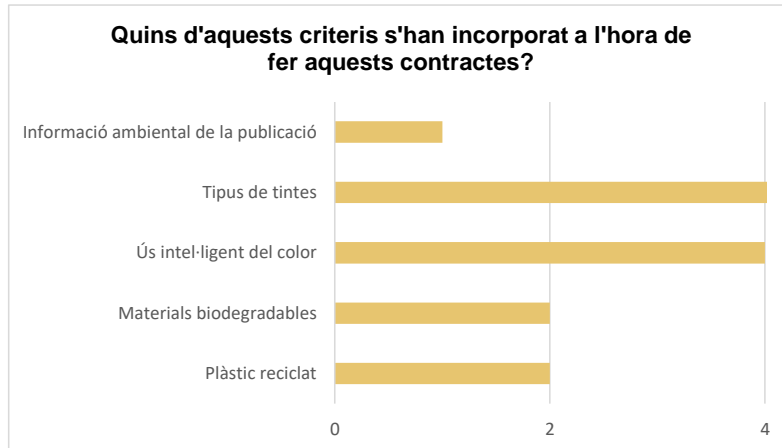
A partir de les respostes obtingudes s'observa que la producció d'aquests elements comunicatius està força centralitzada: el 79% de les banderoles, torretes i vinils i pràcticament la totalitat dels opis (93%) s'han produït a través de la Direcció de Comunicació.

Pel que fa les banderoles estàndard, l'element que més s'ha produït, el 73% de les 10.810 unitats que s'han editat són de polipropilè monomaterial, més fàcilment reciclable que el PVC.

Respecte als opis produïts, en cap cas s'ha utilitzat paper sense cap garantia de qualitat ambiental, el paper reciclat ha estat el més habitual i en segon terme, paper no reciclat amb més del 50% de fibres d'explotacions forestals sostenibles.

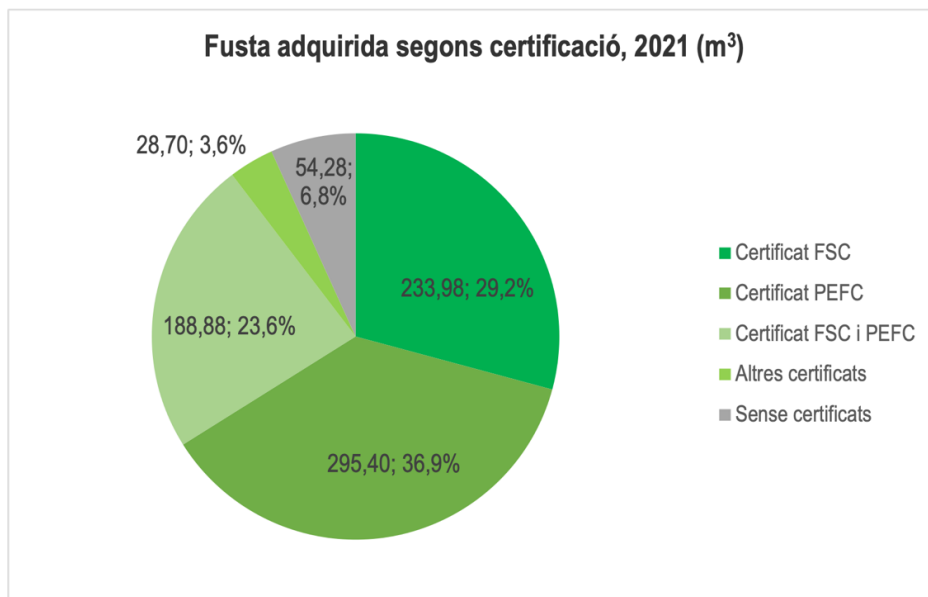
Per últim també s'ha preguntat sobre l'aplicació d'altres criteris ambientals inclosos en la Instrucció. Els criteris més aplicats són l'ús de tintes d'oli vegetal, de base aquosa o tòners amb etiqueta ecològica, i l'ús intel·ligent del color limitant el nombre de tintes i l'ús de trames reduïdes o estocàstiques. Els criteris menys aplicats són la incorporació d'informació ambiental en la publicació i l'ús de plàstics reciclats.

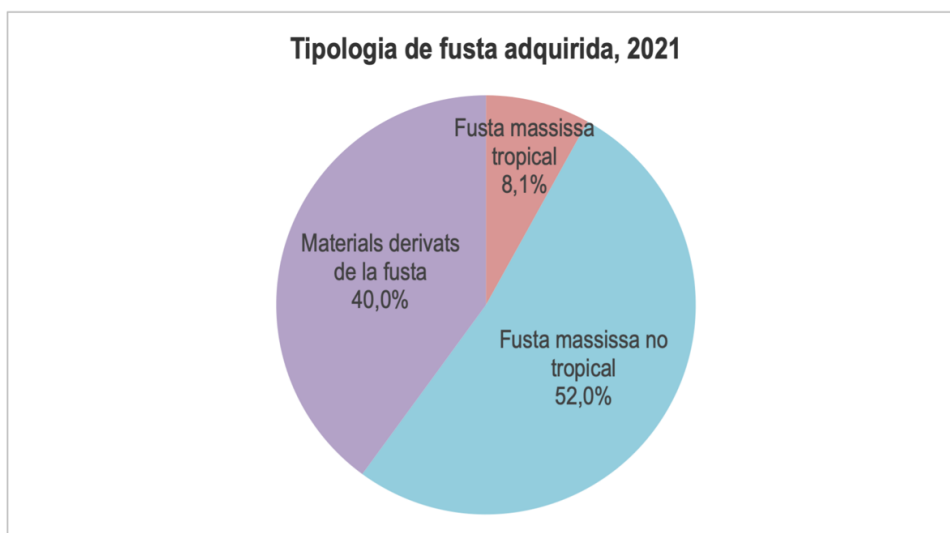
Annex II. Fusta

Les dades de la compra de fusta de les dependències i districtes de l'Ajuntament de Barcelona dels quals s'ha obtingut informació mostren que durant l'any 2021 es van adquirir 801,2 m³.

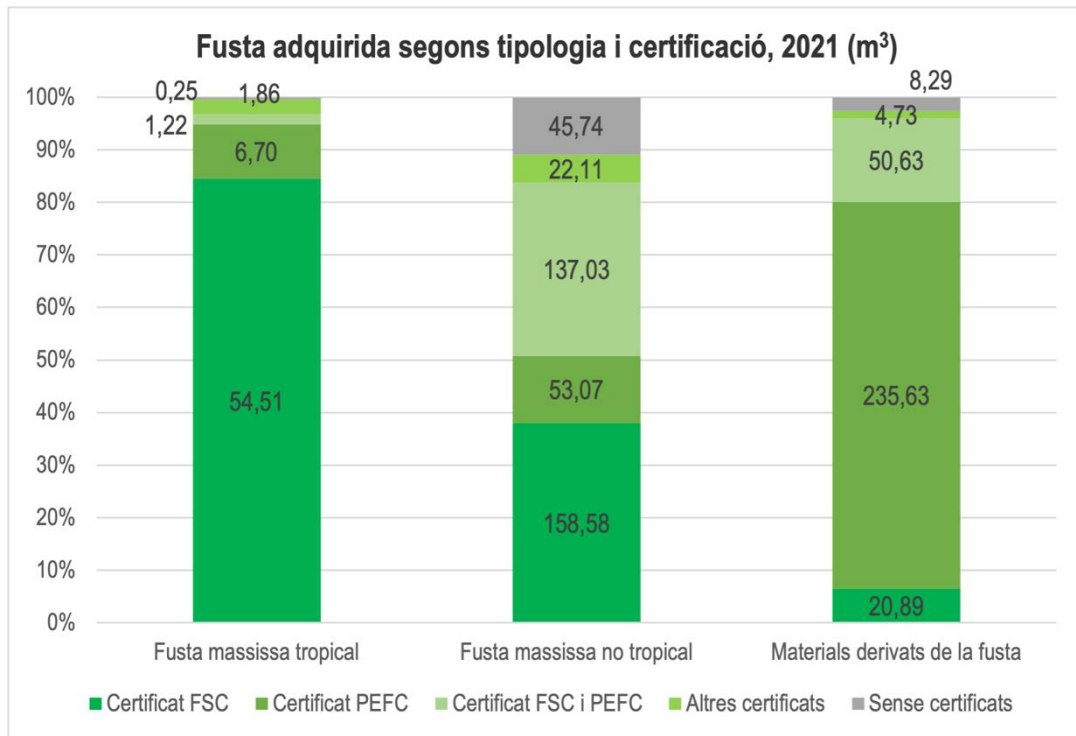
Respecte el sistema de certificació de la fusta, s'observa que el 36,9% està certificada mitjançant el sistema PEFC, el 29,2% pel sistema FSC, el 23,6% per ambdós (FSC i PEFC) i el 3,6% restant per altres certificats de gestió forestal sostenible. Així doncs, el percentatge de fusta adquirida que disposa de certificació de procedència d'explotacions forestals sostenibles representa el 93,2%.

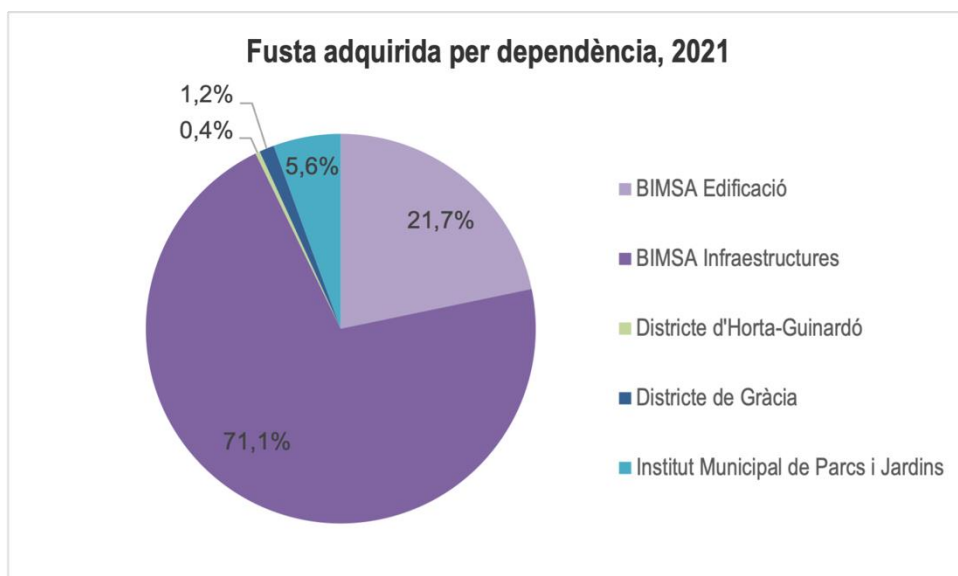
Pel que fa a les tipologies de fusta, la fusta massissa no tropical representa el 52,0% de la fusta total adquirida (416,53 m³), els materials derivats de la fusta el 40,0% (320,17 m³) i la fusta massissa tropical el 8,1% restant (64,54 m³).

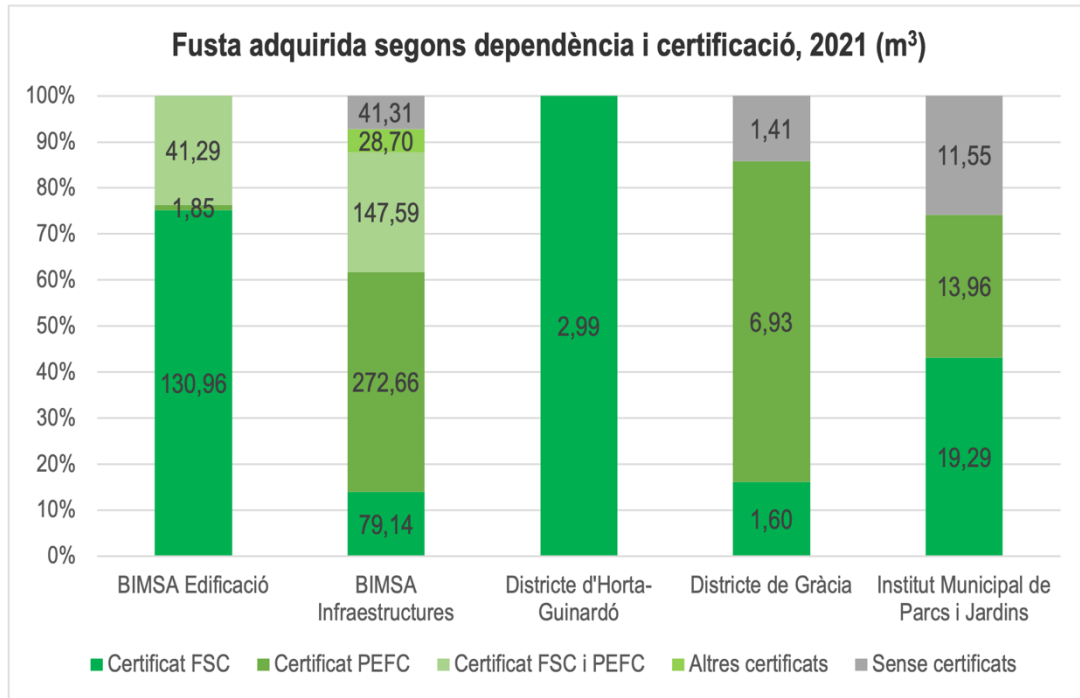
Pràcticament la totalitat de la fusta massissa tropical presenta certificació de gestió forestal sostenible (99,6%), així com el 89,0% de la fusta massissa no tropical i 97,4% dels materials derivats de la fusta, consolidant així l'increment de l'adquisició de materials derivats de la fusta certificats respecte anys anteriors.

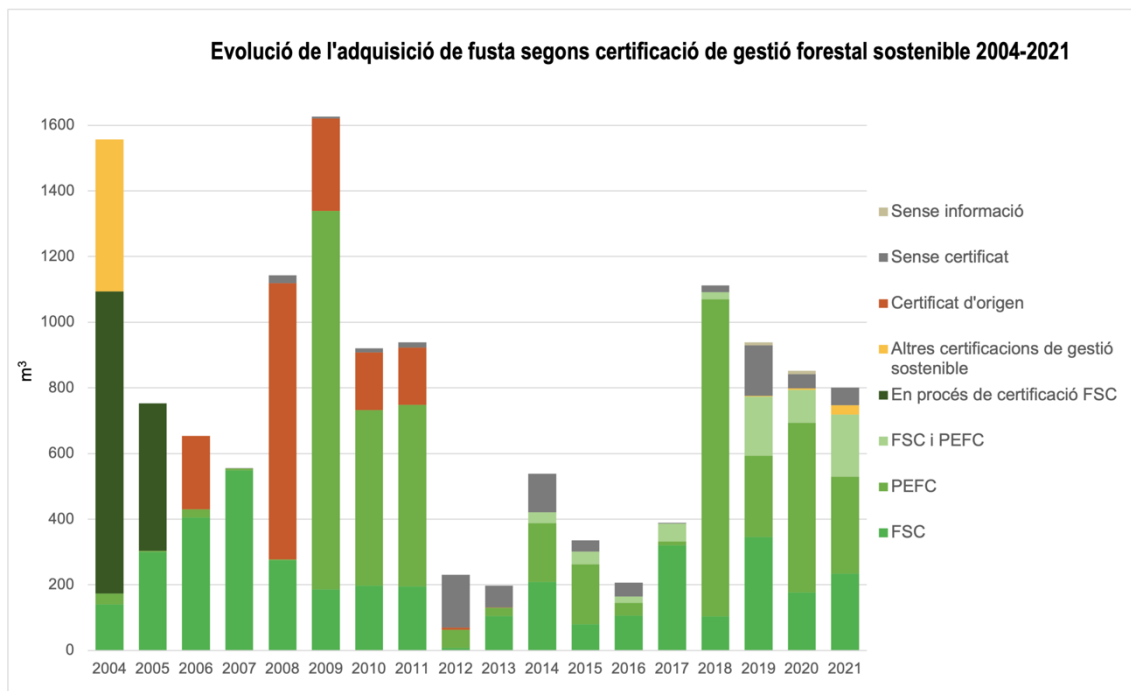
En comparar el volum de fusta adquirit per cadascuna de les dependències i districtes dels quals s'ha obtingut informació, es pot observar com BIMSA representa la gran majoria de la fusta adquirida amb el 92,8% (743,51 m³). La resta de fusta adquirida durant l'any 2021 correspon a l'Institut Municipal de Parcs i Jardins, al Districte de Gràcia i al Districte d'Horta-Guinardó.

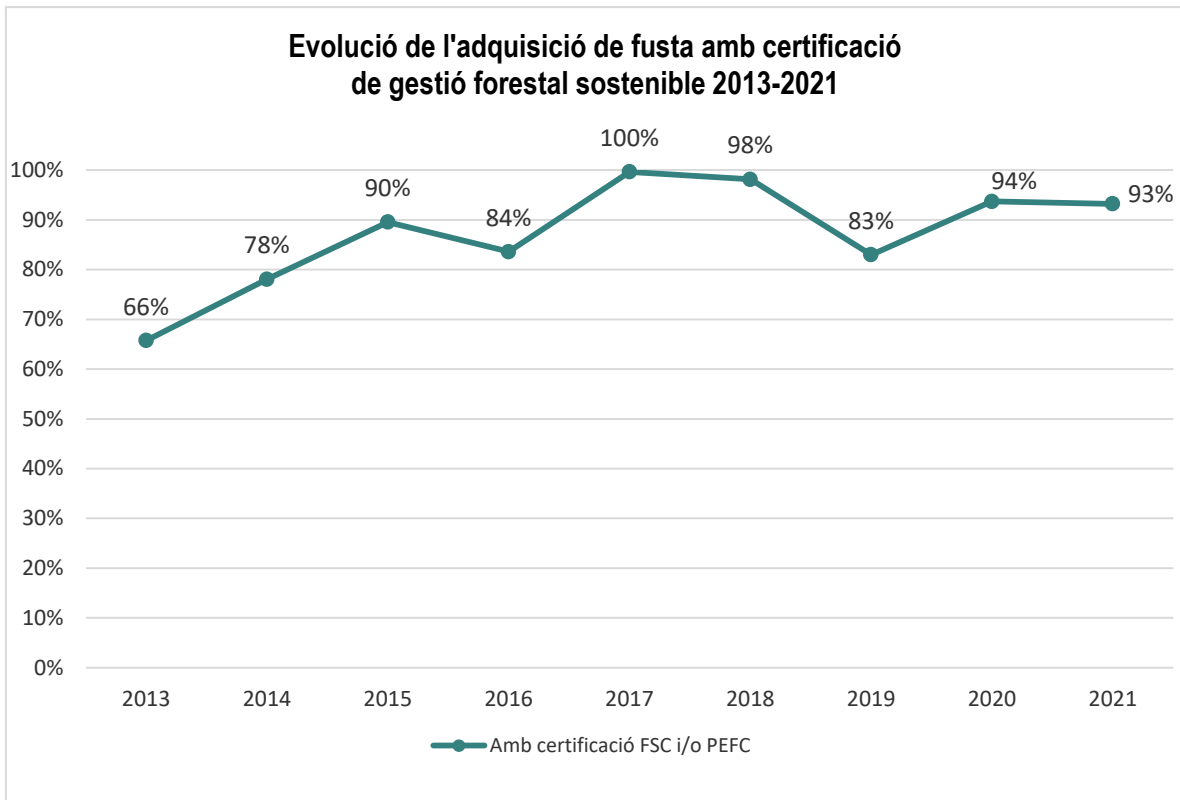
Quant a la certificació de la fusta per dependències, el 100% de la fusta emprada en les obres del Districte d'Horta-Guinardó disposa de certificació de procedència d'explotacions forestals sostenibles, així com el 94,4% de l'adquirida per BIMSA, el 85,8% del Districte de Gràcia i el 74,2% de l'Institut Municipal de Parcs i Jardins.

Com es pot observar en el gràfic següent, el volum de fusta adquirit pot variar considerablement en funció de l'any degut a la variació dels projectes d'obres i infraestructures que s'executen. Així doncs, el volum de fusta adquirit durant l'any 2021 és menor que els anys anteriors.

Per últim, les dades obtingudes l'any 2021 es mantenen en el nivell assolit l'any anterior (93,7%), tot i que segueix sent inferior als assolits l'any 2017 i 2018 (99,6% i 98,2%, respectivament).

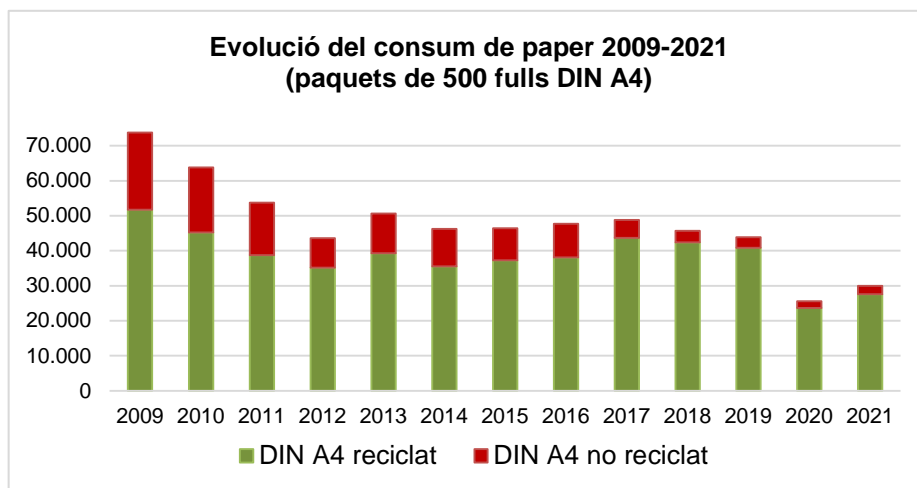

Annex III. Paper

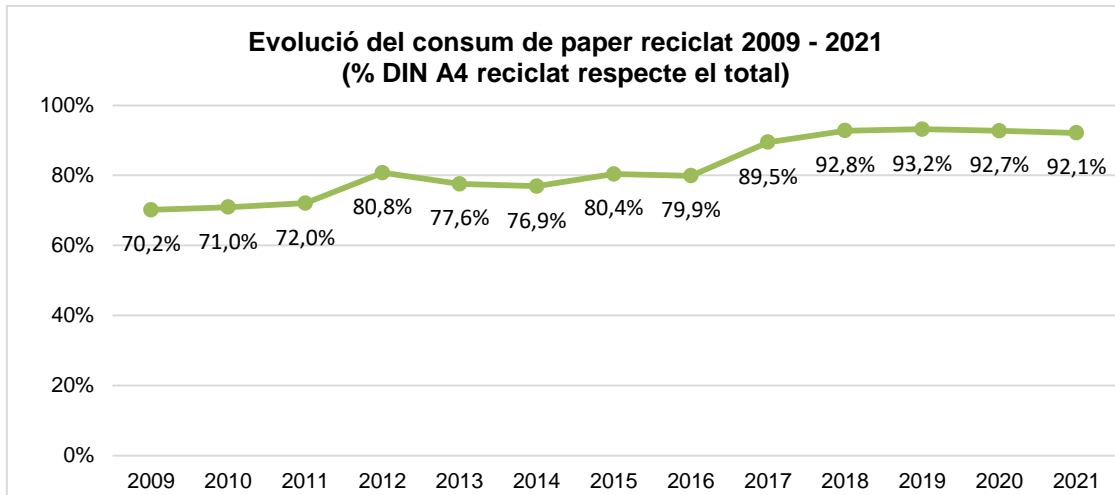
Les dades de la compra de paper de les dependències i districtes de l'Ajuntament de Barcelona dels quals s'ha obtingut informació mostren que durant l'any 2021 es van consumir un total de 29.935 paquets de 500 fulls DIN-A4, mantenint així la davallada respecte l'any 2019 (un 32% menys que el 2019).

Majoritàriament les àrees i districtes de l'Ajuntament de Barcelona adquireixen el paper a través de l'[Acord marc per al subministrament de paper per a impressió i escriptura](#) de la Generalitat de Catalunya.

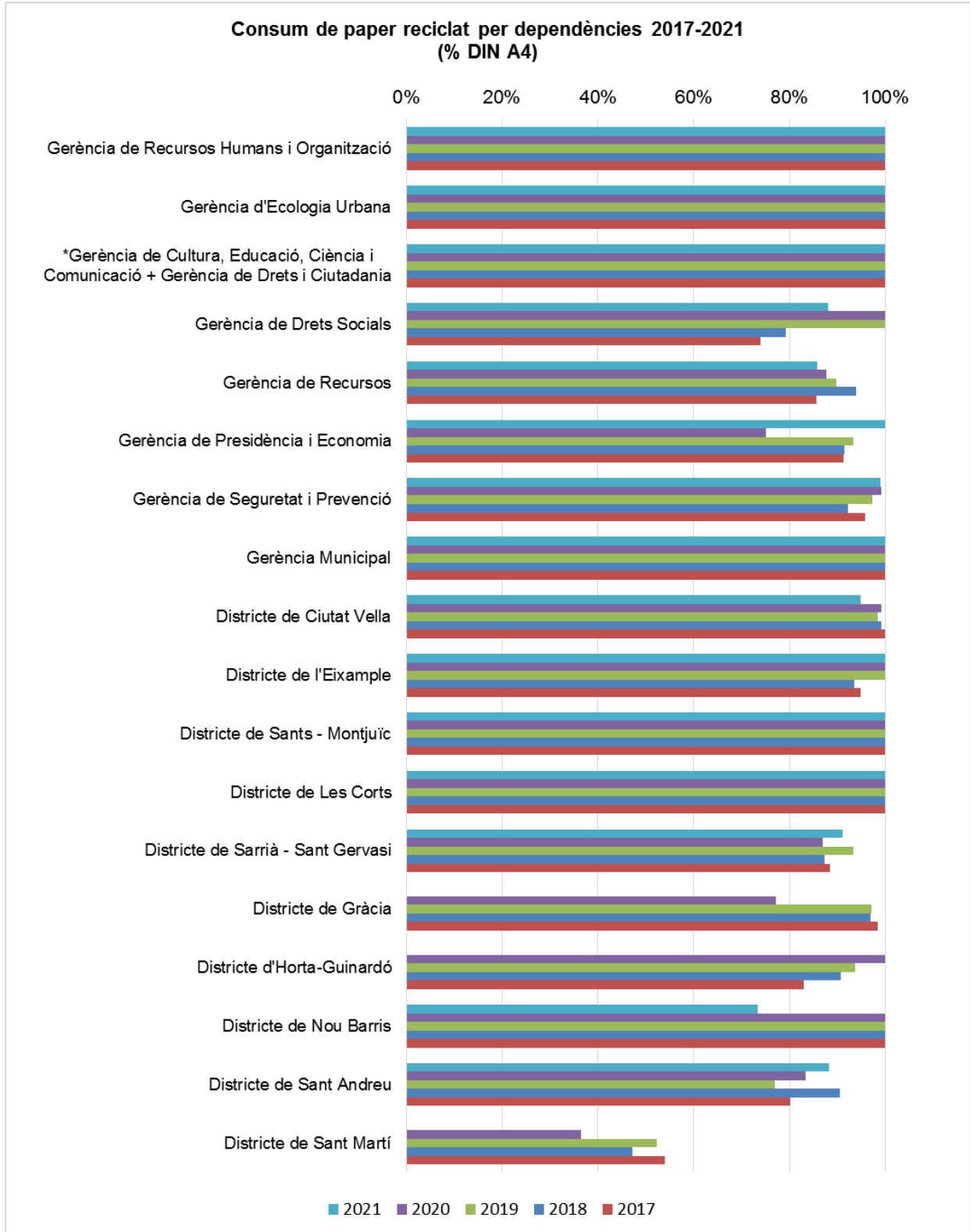
Les dades obtingudes corresponen als districtes i àrees els consums de paper dels quals queden recollits al sistema SAP i a les dades de la Gerència d'Ecologia Urbana i dels Districtes d'Horta-Guinardó i Sant Martí, que aquest any no hi van quedar registrades. Pel 2021 no s'han obtingut dades del Districte de Gràcia.

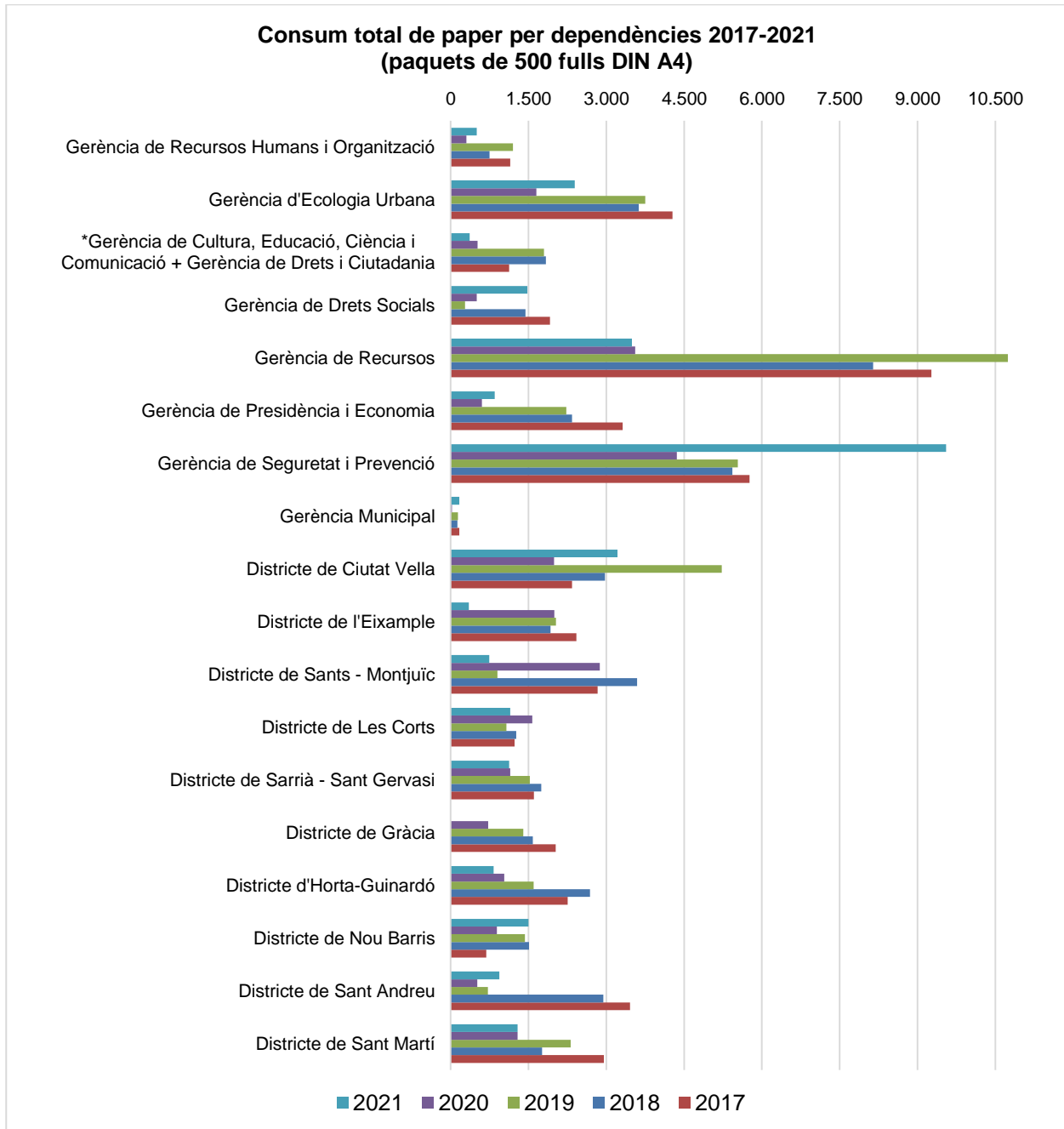
El percentatge de paper reciclat com a paper d'oficina d'ús habitual durant el 2021 disminueix lleugerament respecte anys anteriors i representa el 92,1% del paper d'oficina total adquirit per les dependències i districtes de les quals s'ha obtingut informació (disminució de 0,6 punts respecte el valor del 2020).

Quant al consum de paper reciclat per dependències, de les 17 àrees i districtes dels quals s'han obtingut dades, 9 fan un ús exclusiu de paper reciclat, 8 dels quals també el feien l'any 2020 (Gerència de Recursos Humans i Organització; Gerència d'Ecologia Urbana; Gerència de Cultura, Educació, Ciència i Comunicació; Gerència Municipal i els Districtes de Les Corts, Sants-Montjuïc, Horta-Guinardó i l'Eixample). Tres dependències més assoleixen percentatges d'ús de paper reciclat superiors al 90% (Gerència de Seguretat i Prevenció i els Districtes de Ciutat Vella i de Sarrià-Sant Gervasi) mentre el percentatge de paper reciclat de quatre àrees i districtes oscil·la entre el 73% i el 88% (Gerències de Recursos i de Drets Socials i Districtes de Nou Barris i de Sant Andreu), i només una es situa per sota del 50% (Districte de Sant Martí).

Pel que fa al consum total de paper per dependència, globalment hi ha hagut un augment del 17,2%, encara que algunes àrees i districtes han augmentat el consum i d'altres l'han reduït respecte l'any 2020. Cal puntualitzar que les dades de consum corresponen al volum de paper comprat, sense ajustar-ho segons l'estoc previ o final, fet que podria explicar les variacions entre anys.

Annex IV. Obres

Els projectes d'obres executats per BIMSA representen una part considerable del conjunt de les obres municipals. A continuació es presenten les dades del compliment de la Instrucció tècnica per a la incorporació de criteris de sostenibilitat en projectes d'obres per als projectes aprovats per BIMSA durant l'any 2021.

A diferència del 2020, en què el nombre de projectes d'obres públiques va disminuir considerablement degut a la situació d'emergència sanitària, les xifres del 2021 són equiparables a les dels anys anteriors a la pandèmia: 121 projectes, dels quals 90 són d'espai públic i infraestructures i 31 d'edificació. A continuació es presenten les tipologies de projectes per a cada categoria.

Espai públic i infraestructures	
Tipologia	Nombre de projectes
Vials	35
Enllumenat	21
Espais lliures	19
Verd urbà	9
Infraestructures	3
Superilles	1
Vehicle elèctric	1
Escales mecàniques	1
Total	90

Edificació	
Tipologia	Nombre de projectes
Reforma	17
Nova construcció / gran rehabilitació	11
Fotovoltaica	3
Total	31

La instrucció tècnica del 2015 definia tres criteris d'obligat compliment per a tots els projectes (compliment del Decret per a l'ambientalització de les obres, la incorporació de criteris generals d'autosuficiència energètica i ambiental, i el compliment de la instrucció de la fusta), mentre que la resta de criteris definits en la instrucció s'havien d'aplicar en funció de les característiques de cada projecte. De la mateixa manera, la nova versió de la instrucció estableix cinc criteris obligatoris, els mateixos tres que a la versió del 2015 més la incorporació de tècnics ambientals i d'energia en el projecte, i disposar d'un informe favorable de compliment dels requeriments d'autosuficiència energètica.

Els resultats que es presenten a continuació es basen en l'anàlisi dels *checklist* de sostenibilitat per part dels projectistes per tal de donar compliment a les especificacions de la instrucció.

En l'anàlisi que es presenta a continuació, donant continuïtat a la metodologia dels anys anteriors, els percentatges d'aplicació dels criteris es calculen respecte els projectes on s'escau la seva aplicació. D'altra banda, per a la majoria de criteris els percentatges d'aplicació corresponen a la mitjana del conjunt de subcriteris.

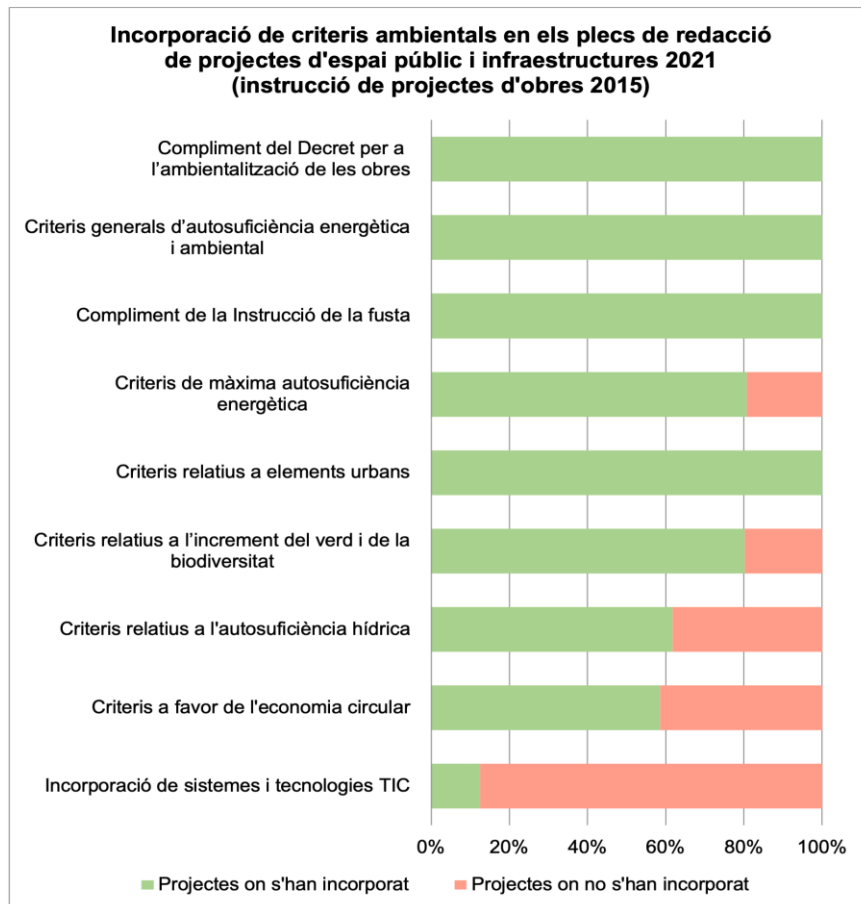
Projectes d'espai públic i infraestructures

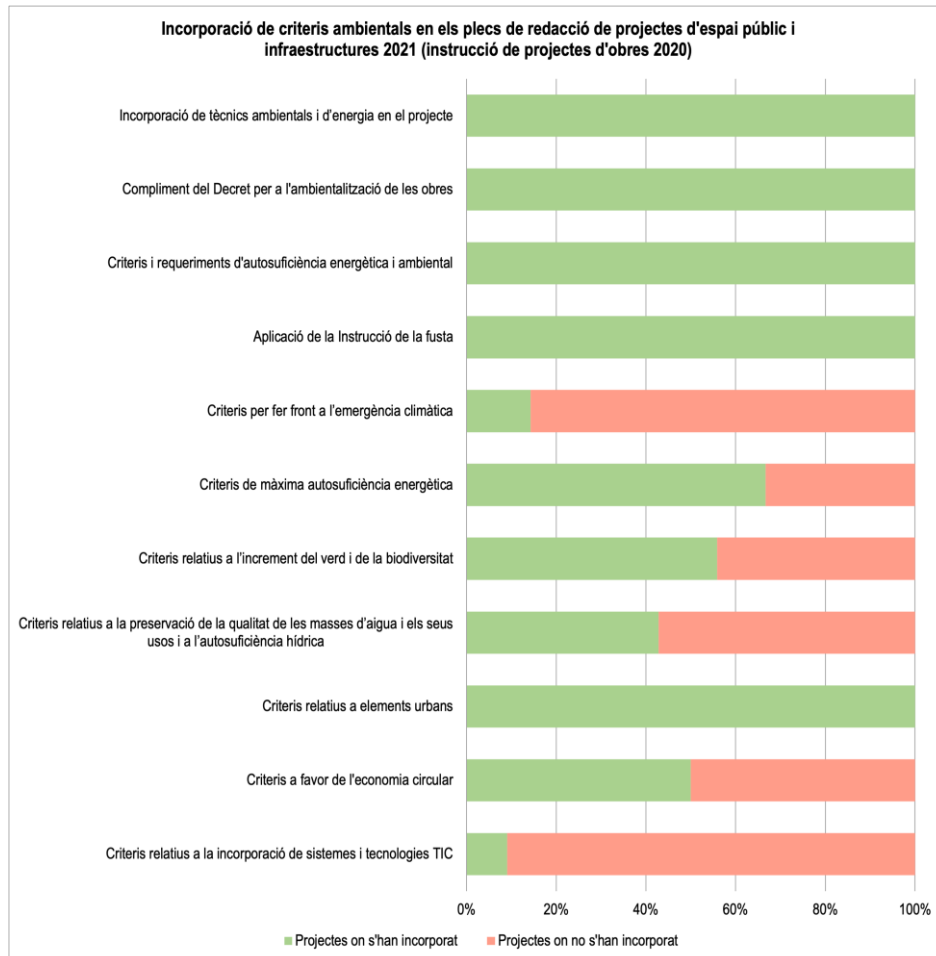
En els plecs de redacció de projectes d'espai públic i infraestructures als quals aplica la instrucció del 2015, a part dels criteris obligatoris, majoritàriament s'han incorporat els criteris relatius a elements urbans (100%), els criteris de màxima autosuficiència energètica (81%) i els relatius a l'increment del verd i la biodiversitat (80%). En més de la meitat dels plecs també s'han incorporat els criteris relatius a l'autosuficiència hídrica (62%) i a l'economia circular (59%).

Pel que fa als projectes als quals aplica la instrucció del 2020, a part dels criteris obligatoris, majoritàriament també s'han incorporat els criteris relatius a elements urbans (100%), els criteris de màxima autosuficiència energètica (67%) i els relatius a l'increment del verd i la biodiversitat (56%).

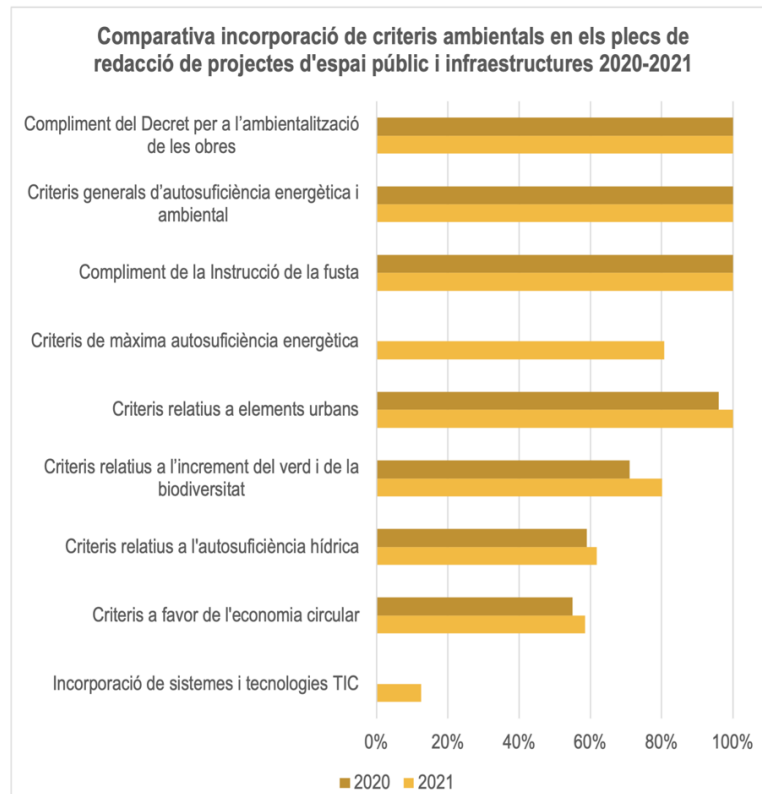
	% projectes on s'ha incorporat
Instrucció de projectes d'obres 2015	
Compliment del Decret per a l'ambientalització de les obres	100%
Criteris generals d'autosuficiència energètica i ambiental	100%
Compliment de la Instrucció de la fusta	100%
Criteris de màxima autosuficiència energètica	81%
Criteris relatius a elements urbans	100%
Criteris relatius a l'increment del verd i de la biodiversitat	80%
Criteris relatius a l'autosuficiència hídrica	62%
Criteris a favor de l'economia circular	59%
Incorporació de sistemes i tecnologies TIC	13%
Instrucció de projectes d'obres 2020	
Incorporació de tècnics ambientals i d'energia en el projecte	100%
Compliment del Decret per a l'ambientalització de les obres	100%
Criteris i requeriments d'autosuficiència energètica i ambiental	100%
Informe favorable de compliment dels requeriments d'autosuficiència energètica	-
Aplicació de la Instrucció de la fusta	100%
Criteris per fer front a l'emergència climàtica	14%
Criteris de màxima autosuficiència energètica	67%
Criteris per a la consideració del cicle de vida de la infraestructura i per a l'eficient transmissió de la informació	-
Criteris relatius a l'increment del verd i de la biodiversitat	56%
Criteris relatius a la preservació de la qualitat de les masses d'aigua i els seus usos i a l'autosuficiència hídrica	43%
Criteris relatius a elements urbans	100%

	% projectes on s'ha incorporat
Críteris a favor de l'economia circular	50%
Críteris relatius a la incorporació de sistemes i tecnologies TIC	9%
Críteris relatius a altres estàndards d'excel·lència ambiental	-

Si es compara la incorporació de criteris ambientals en projectes d'espai públic i infraestructures en 2021 respecte l'any 2020 (en referència a la instrucció del 2015), tot i que s'observen petites diferències en els percentatges, la tendència global es manté i augmenta la incorporació dels criteris de màxima autosuficiència energètica i de sistemes i tecnologies TIC.

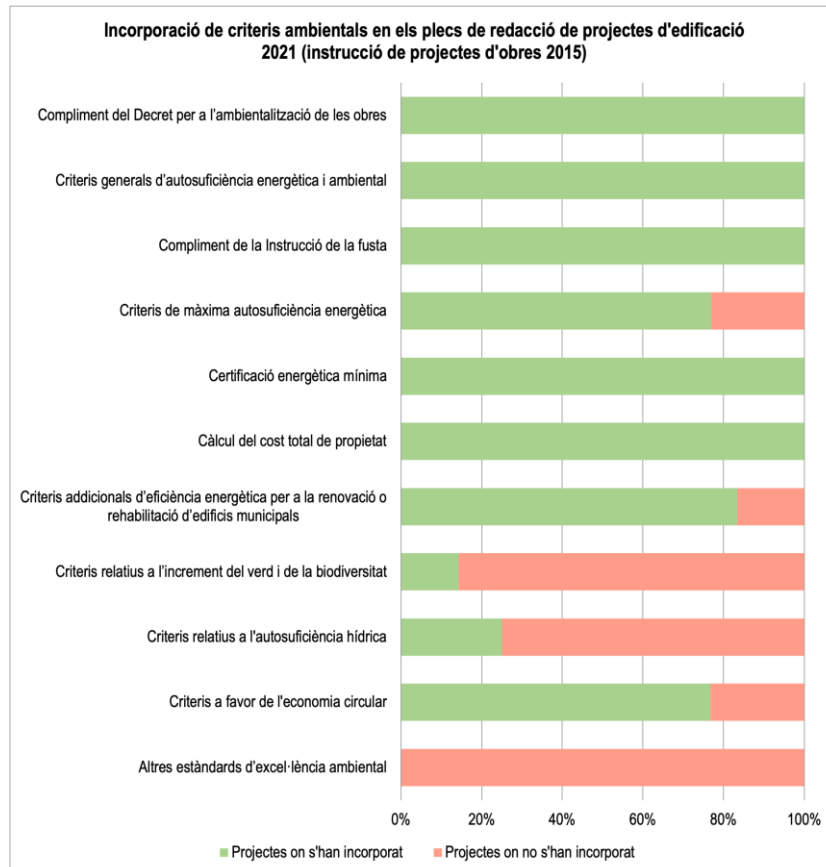
Projectes d'edificació

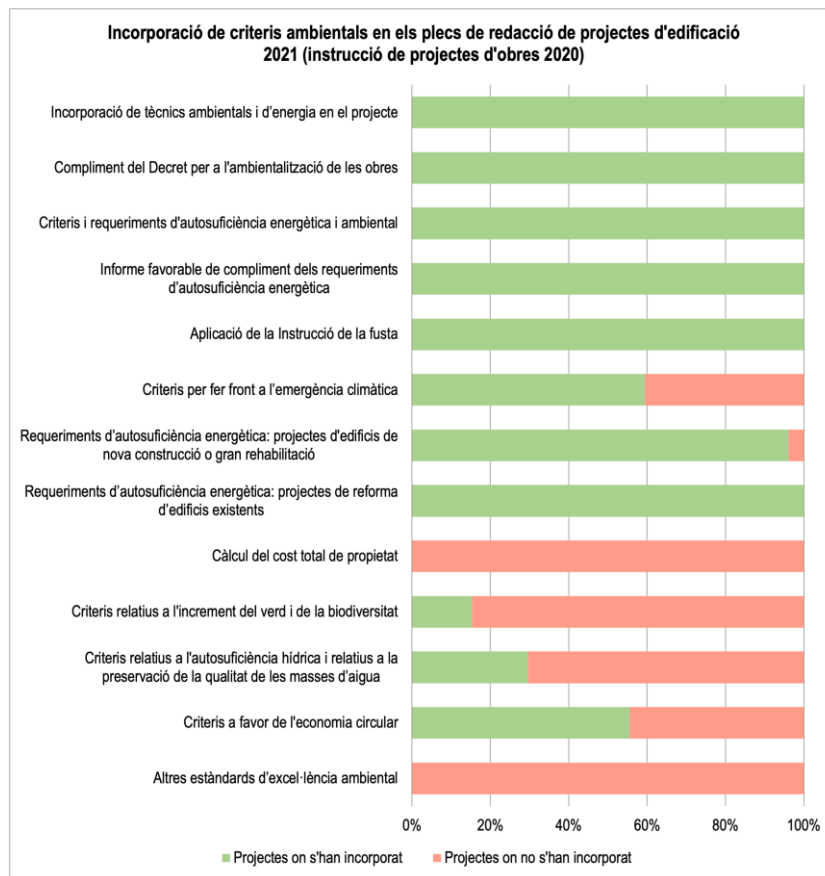
En els plecs de redacció de projectes d'edificació als quals aplica la instrucció del 2015, a part dels criteris obligatoris, majoritàriament s'han incorporat els criteris relatius a la certificació energètica i al càlcul del cost total de propietat (100%), seguit dels criteris addicionals d'eficiència energètica per a la renovació o rehabilitació d'edificis municipals (83%), els relatius a la màxima autosuficiència energètica (77%) i a l'economia circular (77%).

Pel que fa als projectes als quals aplica la instrucció del 2020, a part dels criteris obligatoris, també s'han incorporat els requeriments d'autosuficiència energètica: el 100% de projectes de reforma d'edificis existents i el 96% de projectes d'edificis de nova construcció o gran rehabilitació.

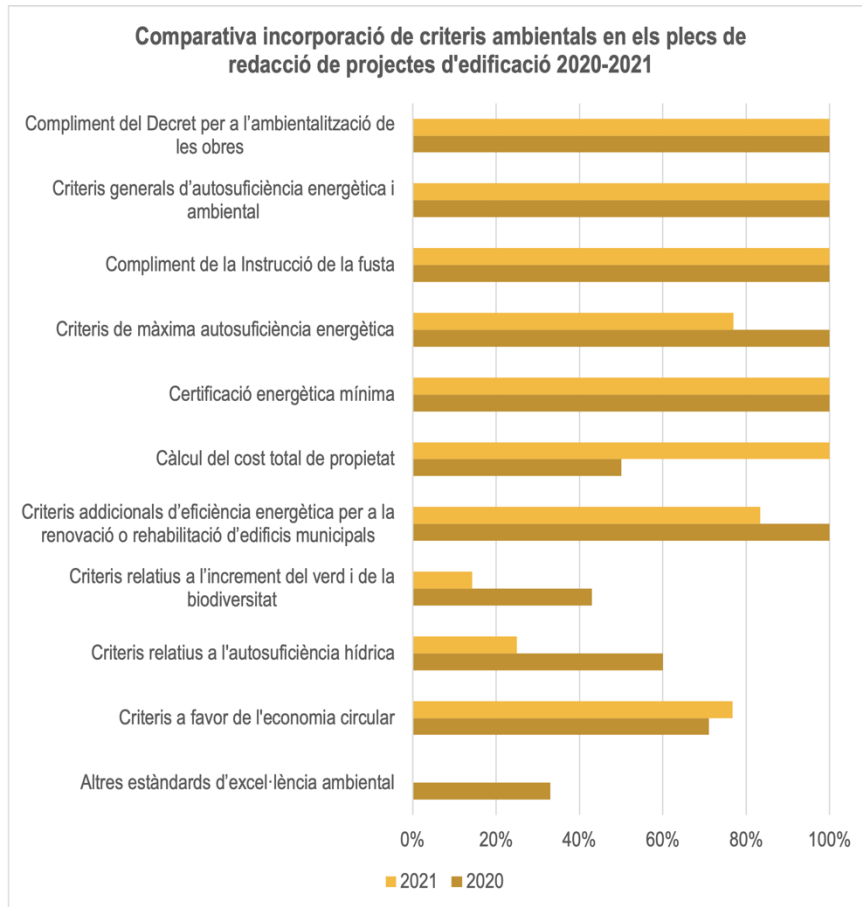
	% projectes on s'ha incorporat
Instrucció de projectes d'obres 2015	
Compliment del Decret per a l'ambientalització de les obres	100%
Criteris generals d'autosuficiència energètica i ambiental	100%
Compliment de la Instrucció de la fusta	100%
Criteris de màxima autosuficiència energètica	77%
Certificació energètica mínima	100%
Càlcul del cost total de propietat	100%
Criteris addicionals d'eficiència energètica per a la renovació o rehabilitació d'edificis municipals	83%
Criteris relatius a l'increment del verd i de la biodiversitat	14%
Criteris relatius a l'autosuficiència hídrica	25%

	% projectes on s'ha incorporat
Criteris a favor de l'economia circular	77%
Altres estàndards d'excel·lència ambiental	0%
Instrucció de projectes d'obres 2020	
Incorporació de tècnics ambientals i d'energia en el projecte	100%
Compliment del Decret per a l'ambientalització de les obres	100%
Criteris i requeriments d'autosuficiència energètica i ambiental	100%
Informe favorable de compliment dels requeriments d'autosuficiència energètica	100%
Aplicació de la Instrucció de la fusta	100%
Criteris per fer front a l'emergència climàtica	59%
Requeriments d'autosuficiència energètica: projectes d'edificis de nova construcció o gran rehabilitació	96%
Requeriments d'autosuficiència energètica: projectes de reforma d'edificis existents	100%
Càlcul del cost total de propietat	0%
Criteris relatius a l'increment del verd i de la biodiversitat	15%
Criteris relatius a l'autosuficiència hídrica i relatius a la preservació de la qualitat de les masses d'aigua	30%
Implementació d'edificis ciclables	-
Criteris a favor de l'economia circular	56%
Altres estàndards d'excel·lència ambiental	0%

En comparar la incorporació de criteris ambientals en projectes d'edificació en 2021 respecte l'any 2020 (en referència a la instrucció del 2015), s'observa una menor incorporació d'alguns criteris energètics, dels relatius al verd i la biodiversitat, dels relatius a l'autosuficiència hídrica i altres estàndards d'excel·lència ambiental. Aquest fet és degut a la subtipologia de projectes, ja que s'han redactat més projectes de reforma que de nova construcció o gran rehabilitació, i és en aquests últims on és més apropiada l'aplicació dels esmentats criteris.

Annex V. Vehicles

Composició i qualitat ambiental de la flota 2021

L'inventari de 2021 de l'Ajuntament de Barcelona ha recopilat informació de 3.097 vehicles, entre flota pròpia i contractes de serveis amb ús de vehicles: el 57% són vehicles de baixes emissions (elèctrics, híbrids i de gas) i el 31%, vehicles de zero emissions (elèctrics i híbrids endollables).

En analitzar la distribució de la flota per gerències i ens dependents, s'observa que la Gerència d'Ecologia Urbana constitueix la major flota municipal amb el 61,0% dels vehicles degut principalment als vehicles del servei de neteja i gestió de residus. En segon lloc es troba la Gerència de Seguretat i Prevenció amb el 22,1% dels vehicles que inclou la Guàrdia Urbana (GUB) i el Servei de Protecció Civil, Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvament (SPCPEIS). En tercer lloc, Barcelona de Serveis Municipals (BSM) engloba el 11,9% i en darrer terme es troben l'Institut Municipal de Serveis Socials i la Gerència de Recursos amb el 2,9 i 2,2%, respectivament.

Quant a la qualitat ambiental, cal destacar la flota pròpia de la Gerència d'Ecologia Urbana, d'A.R.E.A, dels Agents Cívics, de BSM i del servei del Bicing ja que el 100% dels vehicles són elèctrics, així com de BIMSA, Urbanisme i Energia i qualitat ambiental la flota dels quals és 100% de baixes emissions de NO_x i partícules. També destaca la qualitat ambiental de les flotes de BCASA, Aparcaments municipals, el Parc del Fòrum i de la Gerència de Recursos amb elevats percentatges pel que fa a vehicles de baixes emissions de CO₂.

Pel que fa als vehicles que incorporen la imatge corporativa municipal, el 88% dels vehicles inventariats són logotipats. Majoritàriament els vehicles no logotipats estan destinats a usos específics que requereixen no ser-ho.

		Nombre de vehicles	Flota logotipada	% de la flota total	% vehicles elèctrics	% vehicles de baixes emissions	% vehicles de zero emissions
Gerència d'Ecologia Urbana	Gerència d'Ecologia Urbana	6	x	0,2%	100%	100%	100%
	Energia i qualitat ambiental	46	x	1,5%	2%	100%	2%
	Neteja i gestió de residus	1.242	x	40,1%	22%	64%	23%
	Drets dels animals	11	x	0,4%	27%	27%	27%
	Parcs i Jardins	319	x	10,3%	27%	39%	27%
	Infraestructures i espai urbà	64	x	2,1%	23%	52%	27%
	Mobilitat	44		1,4%	14%	16%	14%
	Urbanisme	10		0,3%	60%	100%	60%
	BIMSA	6		0,2%	0%	100%	0%
	BCASA	140	x	4,5%	89%	94%	90%
Gerència de Seguretat i Prevenció	GUB	575	x	18,6%	13%	42%	13%
	SPCPEIS	108	x	3,5%	5%	5%	5%
Barcelona de Serveis Municipals	Grua Municipal	52	x	1,7%	0%	0%	0%
	Zoo de Barcelona	9		0,3%	33%	44%	33%

		Nombre de vehicles	Flota logotipada	% de la flota total	% vehicles elèctrics	% vehicles de baixes emissions	% vehicles de zero emissions
	Aparcaments Municipals	34	x	1,1%	76%	76%	76%
	A.R.E.A.	112	x	3,6%	100%	100%	100%
	Agents Cívics	4	x	0,1%	100%	100%	100%
	Parc del Fòrum	8	x	0,3%	88%	88%	88%
	BSM, S.A.	23	x	0,7%	100%	100%	100%
	Retirada vehicles via pública	15		0,5%	0%	0%	0%
	Bicing	44	x	1,4%	100%	100%	100%
	Cementiris	66		2,1%	26%	35%	26%
Gerència de Recursos	69		2,2%	72%	86%	74%	
Institut Municipal de Serveis Socials	90	x	2,9%	54%	66%	52%	
TOTAL	3.097	88%	100%	30%	57%	31%	

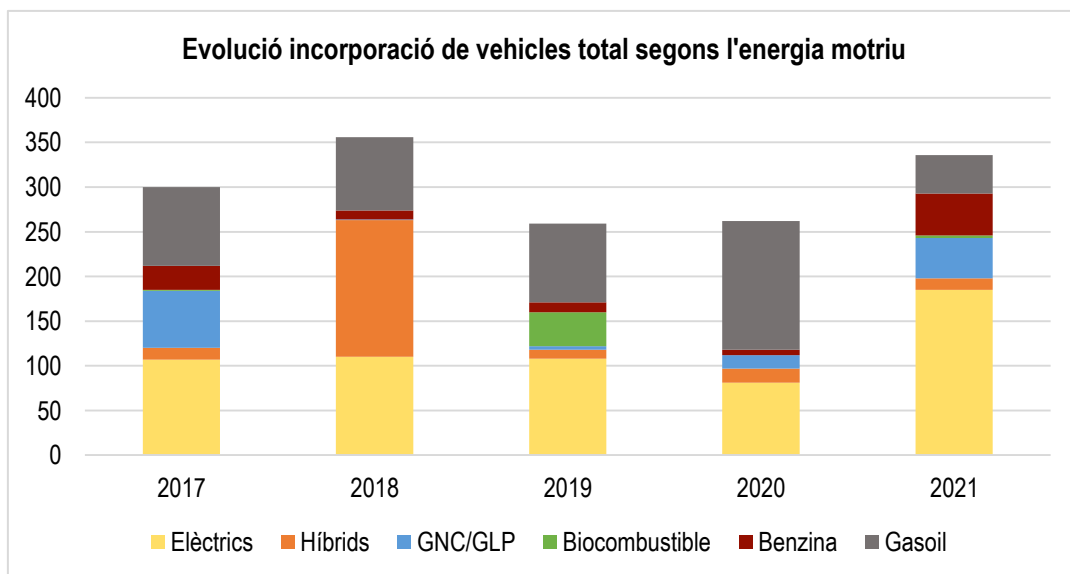
Incorporació de vehicles durant el 2021

En termes relatius, s'han incorporat un total de 336 vehicles respecte l'inventari del 2020 provinents de noves adquisicions i de la identificació de contractes d'adquisició o de serveis amb ús de vehicles, que malgrat no correspondre a l'any 2021 no s'havien identificat fins el moment (de la Gerència de Recursos i de l'Institut Municipal de Serveis Socials).

El 72% d'aquests vehicles incorporats a l'inventari són vehicles de baixes emissions i el 56%, vehicles de zero emissions. Més en detall, el 55% dels vehicles incorporats són elèctrics, el 14% de benzina, i tant els de gas com els de gasoil representen el 13%. El 4% restant són híbrids.

En termes absoluts, és a dir, si també es tenen en compte les baixes de vehicles, la flota identificada s'ha incrementat en 153 vehicles respecte l'any anterior.

A continuació es presenta l'evolució de les incorporacions de vehicles en els darrers 5 anys, des del 2017 fins al 2021.

Com es pot observar a la figura que es mostra a continuació, el nombre de vehicles elèctrics incorporats respecte el total de les incorporacions realitzades l'any 2021 és notablement superior als anys anteriors. En part això s'explica per la qualitat ambiental dels nous contractes identificats ja que el 72% són vehicles elèctrics.

També destaca la major incorporació de vehicles de gas i la menor de vehicles de gasoil. Per contra, el percentatge de vehicles de benzina incorporats durant el 2021 supera amb diferència la tendència dels darrers anys degut en part a la incorporació de motocicletes per part de la GUB.

Evolució de la flota 2017-2021

Pel que fa a l'evolució de la qualitat ambiental de la flota total en els darrers anys és positiva i mostra un creixement tant de vehicles de zero emissions com de baixes emissions: el 2017 representaven respectivament el 23 i 44%, i han passat a representar el 31 i 57% l'any 2021.

